

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, elokuun 24 - Wed. Aug. 24, 1988

FINNISH AMERICAN WEEKLY

84 vuosikerta LXXXIV No. 33 45 cents

Lausuntavierailu Suomesta

Suomen ja Yhdysvaltain ystävyysvuoden merkeissä amerikansuomalaisilla on tilaisuus kuulla ja nähdä suomalaista runonlausuntaa, sillä lausuntaryhmä *Kommunikaatio* saapuu esityksenä "Ja mennään taas" kanssa kiertueelle Yhdysvaltoihin. Nuorekas ja tuore esitys sisältää uutta ja vanhaa suomalaista runoutta. Esitys on suomenkielinen ja noin tunnin pituinen.

Kaikki ryhmän viisi jäsentä opiskelevat puheviestintää Jyväskylän yliopistossa ja lausunta kuuluu heidän opin-toihinsa. Suomessa *Kommunikaatio* on saanut lämpimän vastaanoton ja on menestynyt myös kilpailuissa.

Yhdysvalloissa ryhmä esiintyy ainakin seuraavilla paikkakunnilla: Sunnuntaina, elok. 28. p:nä Imatra Haalissa, Brooklyn, NY; perjantaina, syysk. 2. p:nä klo 7:30 ill. Saiman Puistossa, Fitchburg, MA; lauantaina, syysk. 3. p:nä klo 7:30 ill. Aura Haalissa, Voluntown, CT ja sunnuntaina, syysk. 11. p:nä Turistklubilla, Lantana, FL.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 8-10

- Importance of history noted at FinnFest
- Commentary on youth discussion in Canada
- 'Kommunikaatio' at Saima Park
- FinnFest USA '88 album

Sisäsivuilla:

- Jenkkivieraat ihmettelevät Suomen sosiaalisia oloja sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburgin ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1988. Regular rates are \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for three months.

Ikä ei yhdistä

George Bushin varapresidenttikumppani senaattori Dan Quayle on ensimmäinen suurten vauvuusien kasvatti, joka on yltänyt mittelemaan näin korkealla tasolla. Republikaanit ovat saaneet uutta toivoa, sillä he uskovat nuorempien ikäluokkien omaksuvan Quaylen omaksi kandidaatikseen.

Kylmä totuus on kuitenkin se, että kandidaatin ja äänestäjän iällä ei ole juuri mitään tekemistä heidän mielipiteittensä kanssa. Toisin sanoen nuoremmat ikäpolvet äänestävät aivan samoin kuin muutkin ikäluokat. Ainoana poikkeuksena voidaan pitää 1960-luvun lopulla ja 1970-luvun alussa äänestysikään tulleita, joiden ikäluokka on prosentuaalisesti liberaalisempi kuin aikaisemmat ja myöhemmät ikäluokat.

Politiikot ovat kiinnostuneita suurten vauvuusien ikäluokasta. Heitä, 25 - 44-vuotiaita, on nyt noin 79 miljoonaa, 44 prosenttia kaikista äänioikeutetuista amerikkalaisista.

Mutta ikä ei ole se seikka, mikä heitä yhdistää, sanovat poliittiset analyytikot. Hyvin harvoja koko maata koskevia poliittisia kysymyksiä voidaan pitää ns. nuorten ikäluokkien ongelmina. Lastenhoito on yksi tällainen asia, mutta sitäkin pidetään enemmän naiskysymyksenä kuin tietyn ikäluokan kysymyksenä.

Esimerkiksi vuoden 1984 presidentinvaaleissa nuorten ikäluokkien enemmistö äänesti Ronald Reagania, Yhdysvaltain historian vanhinta presidenttiä. Tosin samana vuonna kaikki muutkin ikäluokat äänestivät Reagania.

Analyytikkojen mukaan uudet äänestäjät, joilla ei ollut äänestystapoja ja -tottumuksia, seurasivat muiden perässä.

Iällä ei ole koskaan ollut samaa poliittista mahtia kuin esimerkiksi rodulla, uskonnolla, koulutustasolla ja ammattiliitoilla. Silläkin on merkityksensä, mutta vasta listan loppupuolella.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Monday before the Thursday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Viuluvirtuoosi Erik Hokkanen

"Olen syrjäkatujen koira"

Jostain syystä juuri viulisteihin liitetään herkästi määre "virtuoosi". Ehkäpä rokan heiluttajien alkeet ovat siksi näyttäviä, että se luo mielikuvan ilmiömäisestä taituruudesta.

Erik Hokkanen, 25-vuotias toisen polven amerikkalais-suomalainen, on virtuoosi. Mutta hän ei ole sitä pelkästään viulustina: hän vilpitsee yleisönsä myös mandoliinilla ja kitaralla.

Erik Hokkanen kertoo soitaneensa suurin piirtein puolet elämästään, 11-vuotiaasta lähtien. Viulusta muodostui hänen pääinstrumenttinsa jo varhain ison veljen yllytettyä hänet tarttumaan soittimeen. Erikillä on takanaan myös klassisia opintoja.

Kotikenttä Texas

Erik Hokkasen juuret ovat syvällä Texasin maaperässä, suomalaisuutta hänessä ei ole muualla kuin lievästi juntahtavassa olemuksessa, tämä kaikella hyvällä sanottuna. Hänen soitostaan kuuluu läpi yhtä hyvin rajaseudun texmex-musiikki kuin perinteinen country & western; swing, cajun, rhythm and blues, jazz ja rock ovat kaikki varteenotettavia elementtejä hänen ryhtyessään irrottelemaan. Niinpä hän ei olekaan koskaan halunnut kategorisoida itseään.

-Pohja tulee kyllä kantrista, mutta en katso olevani minikään tietyn musiikin lajin edustaja. Minulle on tärkeää vain musiikki itse, soittamisen ilo, Erik korostaa.

Texas on siinäkin mielessä korostuneesti Erikin kotikenttä, ettei hän juuri ole esiintynyt kotivaltionsa (ja kaupunkinsa Austinin) ulkopuolella. Euroopassa hänelle tuttuja ovat vain Suomi ja Ruotsi sekä pian myös Englanti, jonne hän suuntaa Suomen kiertueensa jälkeen. Yhdysvalloissa hän on soittanut muissa osavaltioissa vain satunnaisesti.

-Seuraavat viisi vuotta näytävät, millaisia mahdollisuuksia minulla on USA:ssa.

Juhlia laidasta laitaan

Tosiseikka, ettei Erik Hok-

Nimipäivät

Syyskuun 2 p. Sinikka,
Sini
Syyskuun 3 p. Soili, Soile,
Soila
Syyskuun 4 p. Ansa
Syyskuun 5 p. Mainio
Syyskuun 6 p. Asko
Syyskuun 7 p. Arho, Arhippa
Syyskuun 8 p. Taimi

- Yhteissoitto suomalaisten muusikkojen kanssa on sujunut kuin unelma, kiittelee Erik suomalaisia kollegojaan, joilla toki on ollut täysi työ pysyä miehen vauhdissa mukana.

kasta voi musiikillisesti loke-
roida, on käynyt ilmi hänen
kuukauden mittaisella Suo-
men vierailullaankin. Hän on
esiintynyt mitä erilaisimmissa
kekkereissä Oulun Kuusroc-
kista Kaustisen kansanmusiik-
kifestivaaleihin, Järvenpään
Puistobluesista Dinosauroc-
kiin lukuisista klubikeikoista
puhumattakaan. Hän on ollut

liikkeellä sekä suomalaisista
soittajista kootun bändin kans-
sa että yksinään. Useamman
kerran hän on vierailut myös
Dave Lindholmin 12 Bar -yh-
tyeen viulusooloilijana.

Davehan oli varsinaisesti se
mies, joka Erikin löysi pari
vuotta sitten Austinissa vie-

jatkuu sivulla 5

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1988: Yhteensä: \$2,131.00

Sylvia Filpun muistolle Helga & Glenn Withington, Westminster, MA Peter & Florence Tiitto, Hubbardston, MA Anna & Tom Jacobson, Richmond, BC, Kanada	\$10.00
Lantana, FL	
Hjalmar & Terttu Turkki	\$10.00
Maynard, MA	
Alphonse & Ingrid Januskiewicz	\$10.00
Viola & Herbert Merriam	\$10.00
Roy & Rajia Helander	\$10.00
Fanny Helander	\$5.00
Hilma Kempinen	\$5.00
Edward Helander, Voitto & Vivian Kallio	\$5.00
Stella Linna	\$5.00
Lyyli Nelson	\$5.00
Laura Poikonen	\$5.00
Irja Heikkilä	\$5.00
Hilda Torppa	\$5.00
Saimi Korsman	\$5.00
Ahti & Aune Jaakkola	\$5.00
Walter & Anna Wanhatalo	\$5.00
Huldah & Eino Nelson	\$4.00
Aimo Kangas	\$2.00
Martha Weckström	\$2.00
Helen Mark Ketola	\$2.00
Rachel Similä	\$2.00
Aune Ojalehto	\$2.00
Mr. & Mrs. Robert Ojalehto	\$2.00
Mr. & Mrs. Donald Ojalehto	\$2.00
Toivo & Sylvia Erkkinen	\$2.00
Ned & Margaret Fidanza	\$2.00
Yht.	\$127.00

Vanhempiensa **Hilma & Pekka Vartiaisen** muistolle
Amy Van Hazinga, Fitchburg, MA \$25.00

Kiitoksena Messiah Lutheran kirkon
uutisten julkaisemisesta
Helen Heikkilä, Fitchburg, MA \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

IN CELEBRATION OF THIS,

350 YEARS[®]
OF FINNISH
AMERICAN
FRIENDSHIP
1638-1988

WE'RE OFFERING THESE:

NEW, LOW ROUNDTRIP FARES TO HELSINKI

DATES	FROM NEW YORK	FROM L.A. OR SEATTLE
8/15-9/30	\$768	\$908
10/1-12/11	\$548 (midweek)	\$648 (midweek)
	\$598 (weekend)	\$698 (weekend)

In recognition of the arrival of the first Finnish settlers to the new world 350 years ago, the U.S. Congress has designated 1988 as the National Year of Friendship between the United States and Finland.

In recognition of this declaration, we are pleased to offer new, low Special Friendship Year Fares to Helsinki.

Of course, for fares this low, there are some restrictions. You must stay a minimum of 7 days and a maximum of 21 days. Reservations must be made at least 30 days prior to departure and payment must be made within 48 hours of making reservations. Tickets are non-refundable. Taxes are not included. Seats at these fares are limited and may not be available on every flight.

For more information, contact your travel agent, or call Finnair, 800-223-5700 (In New York, 212-889-7070).

Jenkkivieraat ällistelivät Suomen oloja:

"Yhteiskunta todella pitää teistä huolta"

Amerikkalaiselle suomalaisen nuorisojärjestön vieraana olo kahden helleviiikon ajan lineen paratiisi. Jacob Coin ja Sally Maxton paistattelivat kahden viikon ajan suomalaisen kesän vieraanvaraisuudessa tutustuen maan sosiaalijärjestelmään ja Suomen nuorisojärjestöihin.

Suomen Nuorisojärjestöjen Yhteistyöjärjestön 13 hengen vaihtoryhmän mukana tulleet molemmat jenkit kertoivat olevansa erittäin otettuja Suomen ratkaisusta.

Jacob Coin tulee Phoenixin kaupungista Arizonasta. Hän on ollut kuuden vuoden ajan yritys- ja sosiaalitalouden kehitysohjaaja laitoksessa, joka varjelee alkuperäiskansojen oikeuksia. Kyse on lähinnä intiaaneista, joiden verta Coinissa itsessäänkin on.

Sally Maxton on johtaja nuorisopalveluprojektissa, joka kattaa koko 500 kilometriä USA:n itärannikolta länteen sijaitsevan Ohion osavaltion. Hänen isänsä molemmat vanhemmat ovat alun perin Yli-Iistä lähtöisin olevia Ylitaloja ja suomea jonkin verran puhuvalle Sallylle matka on ollut myös juuriin tutustumista.

Amerikkalaisryhmä on Suomessa vierailut normaalin tarjolla olevan kierroksen eri puolueiden ja järjestöjen vieraina. Paasikivi-Opistossa ryhmä seminoi kolmen päivän ajan suomalaisten kanssa länsi-itäsuhteista, rauhankysymyksistä ja sosiaalisista asioista. Lisäksi jenkit tutustuivat Jyväskylässä kaupungin hallintoon ja nuorten rentoihin.

Koulutusta pelätään

Jacob Coin kertoo työssään yrittävänsä saada yhdyskuntia kehittämään omia voimavarojaan. Hän kouluttaa opiskelijoita luomaan bisnestä ja sitä kautta parantamaan yhdyskuntiansa asemaa. Tärkein voimavara, kuten kaikkialla, ovat ihmiset. Vaikka he olisivat koulutettuja ja ammattitaitoisia, he eivät välttämättä ole kykeneviä myötävaikuttamaan kehitykseensä ja saamaan ihmisiä mukaansa, vaan odottavat jonkun tekevän sen puolestaan.

-Me emme keskitytään järjestelmiin, vaan ihmisiin. Silti pääosa varsinaisesta työstäni tehdään yhdyskuntatyössä. Vaikein osa intiaanien parissa työskennellessä on heidän koulutuksensa puute. Joskus bisnestilaisuus on olemassa vain hetken, eivätkä

Jacob Coin ja Sally Maxton, amerikkalaisvaltuuskunnan kanssa Suomeen tutustuneet sosiaalialan ekspertit.

he ole valmiita hyppäämään mahdollisuuteensa, Jacob Coin kertoo.

-Monet intiaaniyhdykskunnan jäsenet eivät edelleenkään tajua koulutuksen merkitystä ja pelkäävät sitä. Lisäksi intiaanireservaateissa on jopa 85-90 prosentin työttömyys.

Coin puhuu ihmismielen ihastuttavuudesta: sillä ei ole rajoja. Hän sanoo työssään haastavansa ihmisiä pitämään huolta omista tilaisuuksistaan. Motivoimalla yhden opiskelijan bisneksen työpaikkoja syntyy samalla suurelle joukolle muitakin. Coin ohjelmat ovat luoneet voimakkaasti työpaikkoja ja ne on huomattu laajalti.

Järjestelmä toimii Suomessa

Sally Maxton sanoo oman työnsä olevan särkyneitten palasten kokoamista yhteen. Hänen projektinsa on erityisesti kotoaan lähteneille nuorille, joita oli 10 miljoonan asukkaan Ohiossa viime vuonna noin 50,000. Määrä on kymmenessä vuodessa kaksinkertaistunut. Merkittävä osa heistä on seksuaalisen hyväksikäytön uhreja.

-Kehitämme hoitoa ja yritämme katkaista syyllisyydentunnon ketjuja, Sally Maxton sanoo.

Toinen painava asia ovat Ohion 25,000 laitospuorta. Sally Maxton sanoo Suomen suhtautuvan laitoksissa asuvien nuorten ongelmiin vahvemmin kuin USA:n. Maailman rikkaimpana itseään pitävältä

maalta puuttuu voimavaroja ennaltaehkäisevään työhön.

-Suomalaisen sosiaalihuoltojärjestelmän tehokkuutta arvostamme todella paljon, täällä on niin paljon voimavaroja ja satsausta. On uskomatonta miten hyvin yhteiskunta pitää heistä huolta. Te olette onnistuneet myös jakamaan vastuuta valtiolta kuntien paikallisosastolle, USA:ssa on hankalaa saada kuntia hoitamaan edes jätahuoltoa ilman valtion tukea.

Suomalaisia lastenkoteja Sally ylistää niiden perhekeskeisyyden ja pitkään kestävästi huolenpidon vuoksi. Suomalaislapsilla on enemmän oikeuksia ja heitä kunnioitetaan yksilöinä, Valloissa koteihin joutuneilla on vähän oikeuksia ja paljon sääntöjä.

Ylioppilaskuntien rahat käyttöön

-Ja kun täyttää maagisen 18 vuoden iän odotetaan, että ongelmat ovat loppuneet, mutta silloinhan ne vasta alkavat. Sitten voit työskennellä minimipalkalla hampurilaispaikassa tai käydä omaa taistelua jossain muualla, mutta monille tulee vaikeuksia lain kanssa. Sitten tulevat huumet, eikä monella ole mitään kotia.

Suomessa vieraat sanovat ihailleensa myös sitä, miten paljon voimavaroja on yhdyskuntien ja kuntien välisessä yhteistyössä. Tämä näkyy erityisesti sosiaalihuollon jakesysteemeissä. Jokaisella vaikuttaisi olevan ainakin perusturvallisuus.

-Hämmästyttävää oli nähdä, että teillä on ylioppilaskuntia, jotka tekevät 600 miljoonaa markkaa vuodessa ja tuntuvat katsovan vain omaisuusuutteloita. Tuolla rahalla voisi tehdä niin paljon - muillekin kuin opiskelijoille - stamalla sen liikkeelle. Tämän harkitseminen olisi erityisen tärkeä, koska teillä ei ole rahanteon koulutusta nuorisojärjestöille ja nuorille, mo-

lemmat sanovat.

Ikään kuin ei suomalaisen yhteiskunnan ylistämisessä olisi tarpeeksi, matkastaan nauttineiden jenkkien suitsutusta ei jää tähän. Kauneutta, ystävällisyyttä, vieraanvaraisuutta ja huomaavaisuutta on kuulemma riittänyt joka paikassa, jenkit kiittelevät.

Teksti ja Kuva:
Juha-Pekka Tikka
(SS)

USA kauppaa Stingereitä Tanskalle

Reaganin hallintoviranomaiset ovat ilmoittaneet kongressille suunnitelmistaan myydä Tanskaan Stinger-ilmatorjuntaohjuksia ja niihin liittyvää kalustoa 61 miljoonan dollarin arvosta, Pentagonin ilmoituksen mukaan.

Tanskan puolustusviranomaiset ilmoittavat kuitenkin, että vaikka päätös uuden ajanmukaisen ohjusjärjestelmän hankkimisesta on tehty, ei ole varmaa, hankitaanko juuri Stingerit.

Antamassaan lausunnossa Pentagon sanoi Yhdysvaltain tarjonneen Tanskalle 336 Stinger-ohjusjärjestelmää ja 504 ohjusta varustettuna harjoitusjärjestelmällä, varoilla ja huollolla.

Lausunnon mukaan Tanska suunnittelee käyttävänsä Stingereitä parantaakseen armeijansa ilmapuolustusta Pohjois-Atlantin puolustusliiton Naton sisällä. Stingerit ovat olta ammuttavia ja lämpöhakuisia ilmapuolustusohjuksia.

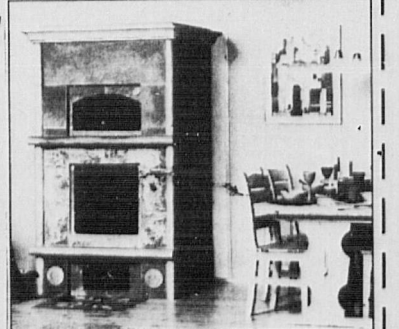
SOAPSTONE

Lähetätkää minulle korvauksetta
TuliKivi-lehti 1988.

NIMI
OSOITE
PUHELIN

TULIKIVI

The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22969 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

Mainoksessa, uutisessa, lastenkortissa

Nainen antautuu kohteeksi

Mies on kuvissa se, joka katsoo. Nainen tarjottuu katsottavaksi. Nainen antautuu uutisissa, bensamainoksissa ja lasten onnittelekortteissa.

-Kun kuvia tutkii, tuntee raivoa ja voimattomuutta. Tätäkö se Suomen tasa-arvo todella on, kertoo naisten kuvia kirjaksi koonnut Liisa Korhonen.

Mehujääpuikko työntyy naisen suppusuuhun bussipysäkin mainoksessa. Työntyisikö miehen suuhun?

Länsimaaisessa kuvataiteessa miehet ovat maalanneet naisen lepäämään vienona divaanilla.

-Jo 1930-luvun Kotiliedessä naiset myivät alusasu yllä kenkiä ja leivinjauhetta, Korhonen kuvailee.

Tämän hetken kuvat ovat vain rajumpia. Farkkumainoksessa nainen on ylösalaisin, ja mieslauma kiskoo hänen jalarastaan farmareita. Ollaan siis

edetty tyyliteltyyn joukkoraiskaukseen asti.

Naisen hyväksikäyttö mainoksissa on kuitenkin vain puoli totuutta.

-Tutkiessani sanomalehtien ja televisio-ohjelmien sisältöä huomasin, että naiset eivät näy ollenkaan asiajutuissa. Poliittikka- ja taloussivuja täplittävät vain liituroitamiesten vakuuttavat passikuvat, Korhonen sanoo.

Tiedotustutkija Iirna K. Halosen mukaan nainen esiintyy uutisissa yleensä suurmiehen vaimona, julkkiksena tai tunteiden ja säälin herättäjänä kuten itkevänä äitinä sodan kauhuksen keskellä.

Jos nainen pääsee uutiseen asemansa tähden, asetetaan hänet silloinkin maalailuiksi. Kun naispolitiikasta otetaan valokuva, niin tarkennetaan sääriin. Hänestä annetaan kaikkea muuta kuin luotettavan virkamiehen kuva.

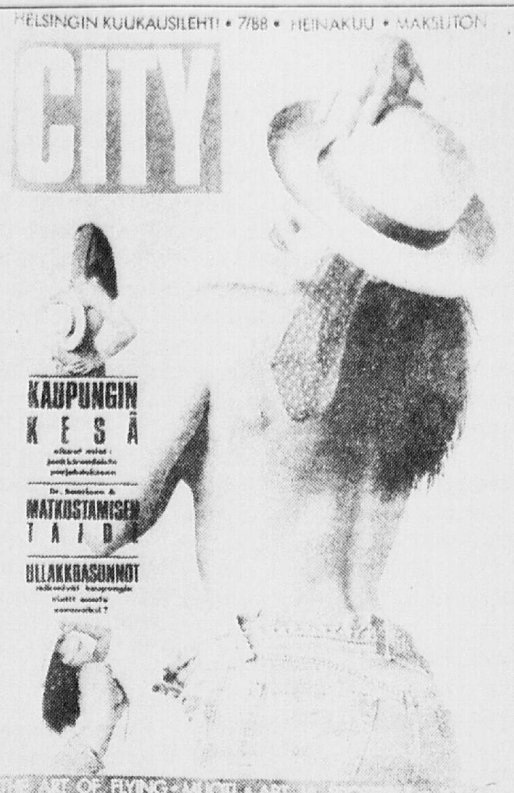
Kun Salme Kandolinista tuli SKDL:n pääsihteeri, lehdet ryntäsivät tutkimaan hänen vaatekaappiaan. Kokoomuksen kansanedustaja Sirpa Pietikäisestä lehdistö on sössötänyt eduskunnan vauvana. Kuinka monta miesvauvaa eduskunnassa on?, Korhonen kysyy.

Kuumana kesänä alastomia naisia käytetään vähän enemmän. Tänä kesänä on lisäksi teemana ollut erotiikka, kaikenlaisten seminaarien myötä.

-Ainoa mieskuva, jonka lukuisista erotiikkajutuista muistan, on Helsingin Sanomissa esiintynyt poikavauva ja nuke.

Jo 8-vuotiaana sormi suuhun

Nainen kasvaa kuviin. Lasten onnittelekortteissa tytöt seisovat käsi poskella, kukkukori kainalossa. Pojat ajavat autoa tai lentokonetta.

Mies kuvaa, nainen on kasvoton kohde.

Vaikka äiti yrittäisi olla kasvattajana tasa-arvoinen, hän jää alakynteen, koska koko kulttuuri tarjoaa toisenlaista mallia.

Perinteinen naiskuva on pulpahtaa esiin joka paikasta. Ei tarvitse kuin avata kotien perhealbumit ja huomata naisten asentojen ja ilmeiden jäljittelevän mainoskuvia.

Nainen on sisäistänyt ihanteen kuvien aina täydellisestä naisesta.

Toimittajan on vaikea saada katugalluppiinsa naispuolista vastaajaa, koska naiset kieltelevät, että 'ei minusta saa nyt ottaa kuvaa, kun ei ole tukka laitettu'. Toisaalta nainen ei uskalla sanoa mielipidettään. Hän ei ole tottunut tietäjän rooliin.

Naiset järkyttyivät, miehet eivät

Liisa Korhosen, Arja Rosenholmin, Maaret Wagerin ja Liisa Karvosen kokoama kirja Naisen Kuvia on virittänyt keskustelua pitkin kevättä.

Naisia kuvateos on järkyttänyt. Miehet ovat sanoneet, että 'eihän tässä ole mitään uutta'.

Miehet ovat tienneet naisen paikan kuvamaailmassa, joka on luotu pitkälti heidän mieli-kuviensa pohjalta.

Naiset ovat sulkeneet kuvilta silmänsä ja luulleet elävänä edistyksellisessä maassa, kun meillä ollaan ensimmäisinä saatu äänioikeuskin. Kun he näkevät koosteen meluvasta naiskuvagalleriasta, he tajuavat, mitä tasa-arvoinen Suomi todella on.

-Kirjan jälkeen jäi voimaton raivo, Korhonen toteaa.

-Ei minulla ole reseptiä, mikä parantaisi kuvat. Täytyy odottaa, että pikkukihlajia sivistytään. Yhä suurempi osa valokuvaajista ja toimittajista on naisia. Ehkä he joskus uskal-

tavat murtaa miesten luoman kuvaperinteen.

Paula Saukko
(TP)

Canterbury, Conn.

Sunnuntaina, syysk. 11. p:nä "Lasten päivä" Sampo Seurassa, Rte. 169, Canterbury, Conn. Tilaisuus alkaa klo 1 iltapäivällä. Suomalaisia satuja, taikatemppuja, pellejä, ilmapalloja ja virvokkeita. Kaikki mukaan!

Labor Day Dance

Aura Hall
Voluntown, Conn.

Lausuntaryhmä Kommunikaatio

from Finland will appear

Saturday, September 3 7:30 pm

followed by dance

Music by Bert Stromholm

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Pojat ovat aina poikia. Tyttöjä kasvatetaan naisia.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on kesäkuukausina (kesä-, heinä- ja elokuussa) avoinna yleisölle passi ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION

New York, N.Y. 10017

SUOMALAINEN PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Floridan kuulumisia

Tropiikin portilta

Täältä Setä--Samin rauhalisesta maailmasta me katselemme arabialaiseen maailmaan, jossa Iran ja Irak taistelevat kummalle kuuluu valta. Näihin asti Iran on rehenellyt kuinka se ajaa pois "Ison Saatanan" Persianlahden vesiltä.

Iran näyttää olevan heikko rehentelijä, kun se ei pärjää pienelle naapurilleenkaan Irakil. Iran on näinä aikoina hävinnyt tärkeitä taisteluja ja niissä Iran on köyhtynyt ja lamaantunut niin, että Irakin johtaja Saddam Hussein näyttää suoriutuvan sodan voittajaksi.

Arabimaailman keskinäinen sota on riehunut jo 8 vuotta. Iranin sotajoukkoja karkaa Irakin puolelle sanoen taistelevansa vanhaa pappia Khomeinia vastaan.

Saddem Hussein johtaa Irakin sotajoukkoja nuoren miehen kunnianhimoisella tarmolla. Hän sanoo olevansa arabialaisen maailman johtaja. Hänen periaatteensa poh-

jautuvat maailman historian juuriin. Esimerkkinä hänellä on Hammurabi ja muut historian alkuaikojen johtaneet suurmiehet.

Hussein aikoo rakentaa valtakuntansa niille periaatteille, joille rakennettiin pyramiidi, Kiinan Suuri Muuri ja Babylonin Riippuvat Puutarhat.

Varojen nosto vaalivuonna!

Presidenttiehdokkaat eivät halua puhua varojen nostamisesta näin vaalivuotena. Mutta sitten pääsi julkisuuteen, että Massachusettsin tilivajaus on \$400 miljoonaa ensi vuonna.

Kuvernööri Michael Dukakis, demokraattien presidenttiehdokas, joutui heti republikaanien painajaiskruunaan: Vapresidentti Bush muistutti äänestäjiä, että siinä nyt näet kuinka Dukakis alentaa veroa.

Kuvernööri Dukakis, joka on 9 kertaa selvinnyt ilman tiliva-

jauksia, iski takaisin: Nykyinen hallituksemme on korottanut veroja neljä kertaa kuudessa vuodessa ja antanut tilivajauksia enemmän kuin mikään hallitus George Washingtonista lähtien.

Itä-Euroopassako sarastaa vapaus?

Unkarista kuuluu toivehikkaita uutisia, että vapaus sarastaa Itä-Euroopan maille. Maan johtomies Karoly Grosz palasi Moskovon neuvotteluista, joiden tuloksena voi olla Unkarin vapautuminen Venäjän holhouksesta.

Sellaisten neuvottelujen tuloksena voi tapahtua ihme: Unkarista kutsutaan kotiin 65,000 neuvostosotilasta.

Tämän uskotaan olevan alkua Itä-Euroopan kansojen vapautumiseen venäläisten holhouksesta. Pääsihteeri Gorbatschov voi ulottaa uuden aikaisen hallitusohjelmansa muillekin Itä-Euroopan kansoille.

Reino W. Suojanen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Aug. 18. -88

Lepokodin uutisia

Ensiksi tahdon lämpimästi kiittää kaikkia kotimme asukkaita siitä, että olette niin kärsivällisesti suhtautuneet tähän vierailua koskevaan kieltoon.

Asukkaamme ovat joutuneet olemaan jo pari viikkoa vain omissa oloissaan. Mutta toivottavasti ovet pian avautuvat, ja normaali kanssakäynti ystävien ja omaisten kesken pääsee jälleen käyntiin. Onneksi tämä epidemia kodissamme oli hyvin lievä.

Keskiviikkona vietimme elokuussa syntyneiden syntymäpäiväjuhlaa. Meidän Reino oli taas lomalta tultuaan leiponut aivan ihanan täyttekakun. Hänet se syntyy. Omat "hopeahapset" lauloivat Violan säestyksellä tässä juhlassa. Siitä kiitokset heille.

Onnittelemme kaikkia elokuun lapsiamme ja toivotamme terveyttä tuleville vuosille. Vanhin sankareista oli Jaakko Suorsa, 96-vuotias ja Emil Sundström 95-vuotias.

Huom! Lepokodin puolella on hoitoapulaisen paikka avoinna. Ottakaa pikaisesti yhteys Terttu Mäkeen puhelin 588-4333, tai piipahtakaa toimistossa.

Mikäli sinä Soile Järvenpää näet tämän kirjoituksen, ota yhteys Lepokodin toimistoon, Terttu Mäkeen.

Lepokodin puolella on muutama asunto vapaa, joko yksin tai toisen toveriksi. Mikäli olette ajatelleet muuttaa lähiaikoina, käykää juttelemassa Lepokodin toimistossa.

Mukavia syyskesän päiviä kaikille kotimme ystäville.

Elina Kuronen

OLEN...

jatkoka sivulta 2

raillessaan. -Suomalaiset musikit ovat upeita, soitto on sujunut heidän kanssaan ongelmitta. Samoin teidän monet festivaalinne tuntuvat hyvin järjestetyiltä, kiittelee Erik.

Hän ei tee eroa sille, soittoaako suurella ulkoilmalavalla vai pienessä savuisessa klubissa. Hän sanoo paneutuvansa musiikkiin samalla intensiteetillä oli missä hyvänsä. Kun on nähnyt miehen sekä Järvenpäässä Puistobluessissa että Tavastialla klubikeikalla, voi täysin allekirjoittaa hänen vakuutuksensa.

-Kaustisilla oli kuitenkin aivan oma tunnelmansa. Sieltä puuttui kaikki muodollisuus, ihmiset - niin yleisö kuin soittajatkin - kommunikoivat välittömämmin kuin joillakin muilla festivaaleilla.

Kaustisen jami-illoissa ja -öissä Erik korjasikin viuluineen ja mandoliineineen potin kirkkaasti kotiin Austiniin.

Hound dog?

Vaikka Erik onkin soittanut puolet elämästään, ei hän leipätyönään ole sitä tehnyt kuin viitisen vuotta. Hän sanoo suhtautuneensa toistaiseksi

jatkaa sivulla 7

Päivän pistot

Aimo Massinen

Mainettaan parempi?

Oheinen artikkeli on lainattu Turun Päivälehdestä. Sen kirjoittaja, päätoimittaja Aimo Massinen pistäytyi Fitchburgissa ja mm. Raivaajan toimituksessa vuoden 1985 syksyllä.

Ulkomaankauppaministeri **Pertti Salolainen** on viime kuukausina kantanut huolta maamme kuvasta maailmalle. Suomihan tunnetaan maana, jossa ollaan sairaalloisen kiinnostuneita siitä, mitä meistä muualla ajatellaan. Yleensä ei ajatella mitään.

Tosin torkahduksia sattuu valtioneuvostotasollakin. Miksei hallitus ollut huolissaan maamme kansainvälisestä imagosta tehdessään takauspäätöksen Outokumpu Oy:n kuparihankkeelle Chilestä? Monikansallinen Rio Tinto Zinc -kaivosyhtiö on nimittäin YK:n mustalla listalla, koska kaivosjätti muun muassa vastoin maailmanjärjestön päätöstä pyrkii hyödyntämään Etelä-Afrikan miehittämän Namibian luonnonvaroja.

Vai oliko kysymyksessä tarkoin harkittu, tietoinen ja perusteltu ratkaisu? Halutaanko

Suomesta antaa ulospäin kuvaa, että meillä uskaltauta olla yhtä lailla suhteissa sekä kommunisti- että fasisimaidenkin kanssa? Jos näin on, tulevaisuuden näkymät ovat pelottavat. Kansallinen itsekkyytemme ei sentään saisi polkea alleen kaikkia arvoja.

Chile -kuparihanke ei taida kovin paljon myöskään edistää Suomen pyrkimystä päästä YK:n turvallisuusneuvoston jäseneksi, vaikkei se ehkä vielä yritystä romutakaan. Puheet **Martti Ahtisaaren** pääsystä YK:n pääsihteeriksi taitavat muutenkin olla hieman ennenaikaisia.

Olen itse maailmalla matkatessani pannut merkille, että ihmisten kuva Suomesta on suhteellisen positiivinen niillä, jotka meistä joihin todella tietävät. Mutta useimmat eivät tiedä mitään ja väärä ennakkoluulo liikkuu paljon.

Kun kolmisen vuotta sitten kiersin kuukauden verran USA:ta, sain konkreettisesti havaita, miten tuntemattomana ja mitäänsanomattomana pieni Suomi näyttäytyi tavallisen amerikkalaisen silmissä. Ruotsi tiedetään sentään siellä paremmin, vaikka sekin mielletään useimmiten sosialistiseksi maaksi, koska sosialidemok-

raatit ovat vallassa ja terveydenhuoltokin on maksutonta.

Suomen kohtalo kytketään yleisesti kommunistiseen Neuvostoliittoon. USA:lainen näkee meidät osana ns. itä-blokkia - jos siis yleensä näkee ollenkaan. Vain pieni joukko, lähinnä lukeneistoa, tuntee tilanteemme tarkemmin.

Yhtenä USA:n käyntini seurauksena sai perheemme tällä viikolla amerikkalaisvieraita, jotka olivat jo ehtineet turisteina tutustua maahamme peräti kahden viikon ajan. Nelihenkinen bostonilaisperhe, mies arkkitehti ja vaimo juristi, lomaili Skandinavian maissa yhteensä yli kuukauden. Matkaan sisältyi myös lyhyt pistäytyminen Leningradissa.

Oli tietenkin mielenkiintoista kuulla heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan Suomesta. Ja täytyy sanoa, että vieraitten vuodatus oli miellyttävää kuultavaa. He olivat yllättyneet Suomen vauraudesta, puhtaudesta, peruspalvelujen tasosta ja kulttuuristakin.

Täällä on joka kirkonkylässä kirjasto- ja terveydenhoitopalvelut. Pankkikonttoreiden suurta määrää he olivat suorastaan äimistelleet. Lähes

kaikki rakennukset, niin yksityiset kuin julkisetkin, ovat hyväkuntoisia. Slummeja ei näy missään. Varsinkin **Alvar Aallon** ja **Reima Pietilän** upea arkkitehtuuri oli heidät lumonnut.

Kun epäilin heidän lausuntoihinsa sisältyvän osin myös vieraskoreutta, he kiistivät sen jyrkästi. Negatiivisia seikkoja en meinannut saada heiltä millään. Hellettä vain tuskittelevat...

Sen he toki sitten myönsivät, että Suomi on hieman kallis maa turistille. Jopa t-paidatkin, joissa heidän häämäästyksekseen on lähes kaikissa englanninkieliset tekstit, maksavat kohtuuttomasti. Myöskään palvelu esimerkiksi hotelleissa ja ravintoloissa ei vastannut amerikkalaista nopeutta, mutta eipä heillä ollut lomalaisina erityistä kiirettä.

Kontrasti Leningradiin oli heistä Suomen eduksi murškaava, eivätkä he asettaneet maamme edelle myöskään Ruotsia j Norjaa.

Mainettaan parempi on siis Suomi, kuten Turkukin. Mutta miten saadaan tuo maine muuttumaan? Kaikki eivät pääse tänne yhtä perusteellisesti tutustumaan kuin amerikkalainen **Partanin** perhe, joka muuten ennusti **Mike Dukakiksen** lyövän kirkkaasti **Bushin** USA:n presidenttikilvassa.

Lakeside Chapel

Funeral Directors

131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida

Puhelin 582-6633

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Kuolleita

Sylvia G. Filppu

MAYNARD, MA - Sylvia G. Filppu, 96, 28 Chandler St., kuoli elok. 12, 1988 kotonaan.

Hän oli syntynyt Pihtiputaalla Suomessa 1891 ja muutti Maynardiin 1913. Viisi vuotta myöhemmin, 1918 hän avioitui vuonna 1986 kuolleen Otto Filppun kanssa.

Edesmennyt työskenteli kutojana American Woolen Millin palveluksessa jääden eläkkeelle 40 vuotta sitten.

Kaipaamaan jäi neljä lastenlasta, neljä lastenlasten lasta ja miniä. Poika Kaarlo Filppu kuoli 1986.

Pastori Gary Heikkilä toimitti siunauksen.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Raivaajan hyväksi: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420.

Walter Westi

WORCESTER, MA - Walter M. Westi, 80, 10 Tyler Prentice Rd., kuoli heinäk. 16, 1988 St. Vincentin sairaalassa. Hänen vaimonsa Helga M. (Hallström) Westi kuoli 1980.

Hän oli syntynyt East Douglasissa Michael and Lena (Putikka) Westin poikana ja asui Worcesterissa useita vuosia ja työskenteli Cincinnati Milacron firman palveluksessa 32 vuoden ajan.

Kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, Carol V. Westi ja Arlene S. Carson, Worcester; sisko Martha Wheeler Floridassa ja viisi lastenlasta.

Nordgren Memorial Chapel, 300 Lincoln St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Worcester County Memorial Park hautausmaahan Paxtonissa.

Toini Wright

CLINTON, MA - Toini I. (Suojanen) Wright, 48, 15½ Beacon St., kuoli elok. 15, 1988 Hahnemannin sairaalassa Worcesterissa pitkän sairauden murtamana. Hän oli vuonna 1986 kuolleen David F. Wrightin leski.

Hän oli syntynyt Gardnerissa Charles ja Taimi (Aalto) Suojasen tyttärenä ja asui Clintonissa viimeiset 27 vuotta.

Kaipaamaan jäi poika David M. Wright, Clinton; tytär Donna M. Wright, Fitchburg; äiti Gardnerissa; kolme veljeä, Charles Floridassa, William Hubbardstonissa ja Robert Atholissa; sisko Taimi Marean Hubbardstonissa; yksi lapsenlapsi sekä useita sisarusten lapsia.

Polttohautaus toimitettiin Rural hautausmaalla Worcesterissa.

Arvo J. Salmonson

WORCESTER, MA - Arvo J. Salmonson, 81, kuoli heinäk. 30, 1988 Lutheran hoitokodissa.

Hän oli syntynyt Worcesterissa William ja Sophi (Kortesniemi) Salmonsonin poikana ja asui siellä suurimman osan elämästään.

Edesmennyt oli palomies ammatiltaan ja työskenteli Worcesterin palokunnan palveluksessa 32 vuoden ajan. Hän oli myös toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi kaksi veljeä, Salfred A. Salmonson Floridassa ja David R. Salmonson Worcesterissa; sisarusten lapsia ja serkkuja.

Hautaaminen tapahtui New Sweden hautausmaahan.

Sylvia M. Gibeau

MILLBURY, MA - Sylvia M. (Pajala) Gibeau, 59, 3 Maple Lane, kuoli elok. 10, 1988 St. Vincentin sairaalassa. Hänen aviomiehensä L. Roland Gibeau kuoli 1984.

Hän oli syntynyt Worcesterissa Arnie J. ja S. Constance (Linder) Pajalan tyttärenä ja asui Millburyssa suurimman osan elämästään.

Edesmennyt työskenteli Millburyn koulujen sihteerinä.

Kaipaamaan jäi äidin lisäksi kolme tytärtä; kaksi veljeä ja sisko sekä yhdeksän lastenlasta.

Hautaaminen tapahtui Worcester County Memorial Park hautausmaahan Paxtonissa.

Freda Trudeau

PUTNAM, CT - Freda (Johnson) Trudeau, 78, Laconia Court, kuoli elok. 10, 1988 Canterbury Villassa Canterburyssä.

Hän oli syntynyt Worcesterissa John E. ja Lempi (Walli) Johnsonin tyttärenä ja asui Putnamissa useita vuosia.

Hautaaminen tapahtui North hautausmaahan Oxford, Mass.:ssa.

OLEN...

jatkoa sivulta 5

vähemmän vakavasti soittamiseen ammittina, kansan musiikki ja kansan viihdyttäminen ovat olleet tärkeämpiä arvoja.

-Tämä minun tyylini on enemmän tällaista bastardmeiniä. Minä olen syrjäkujia koluava koira, en mikään parrasvaloissa viihtyvä super-tähti, selvittää Erik asennetaan.

Ei Erik Suomen kiertueensa aikana ole mega-luokkaan kohonnut, mutta on herättänyt ansaittua huomiota ja innostusta, missä vain on soittanutkin. Se ei ole ihme, sillä miehen päästessä vauhtiin viulu todella elää hänen käsissään.

Muiden bändin jäsenten on tehtävä hikinen urakka pysyäkseen vauhdissa mukana. Tavastia -klubilla kuluneella viikolla, jolloin Erik sekoitti täystuvallisen päät pitkällä, raujuilla sooloilla. Mies huudettiinkin lavalle viiteen kertaan uudelleen. Dave Lindholm, joka hankkii ei ole aivan tottumaton yleisön ottamisen taidossa, saattoi vain pyöritellä päätään.

Viululle on annettava mahdollisuus

Viulua Erik pitää tätänykyä ykkössoittimenaan mutta sanoo kitaran tulevan heti seuraavana. Sitten tulevat mandoliini ja muut.

-Viululle on annettava mah-

dollisuus populaarimusiikissa. Niin kauan kuin yleisö jaksaa sitä kuunnella, sitä on myös soitettava. En oikein ymmärrä ihmisiä, jotka väittävät, että viulu ei sovi johonkin bluesiin tai rockiin. Useimmiten he eivät ole edes kuulleet sitä soitettavan tällaisessa yhteydessä puolustaa Erik instrumenttiaan, joka meillä Suomessakin on rock/blueosastolla jäänyt hiukan lapsipuolen asemaan.

Yhdysvalloissaakaan ei Erik edustamalla musiikilla ole vielä suuren suuria markkinoita, mutta mies itse uskoo tulevaan. -Minähän olen vasta aloittamassa tilanteen kartoituksen kotimaassani. Ensimmäinen (ja toistaiseksi ainoa) LP:ni julkaistiin englantilaisella levymerkillä. Nyt ovat myös amerikkalaiset yhtiöt esittäneet kiinnostuksensa, kertoo Erik.

Pikkuperunaa suurille

Mihinkään multimiljonäärikastiin hän ei usko nousevansa levynsä myötä.

-Minä taidan olla levy-yhtiöille small potatoes. Jos pystyisin tekemään niille runsaasti rahaa, ne myös osoittaisivat suurempaa kiinnostusta tätä musiikkia kohtaan.

Uuden levyn materiaalia Erik on kasannut jo jonkin aikaa. Hän kuitenkin pitää itseään hieman liian laiskana säveltäjänä. Ensimmäisellä levyllä tosin suurin osa kappaleita oli hänen omiaan ja näin tulee olemaan seuraavallakin.

-Osa siitä musiikista, jota soitan on ehkä jo kirjoitettu, mutta minä sovellan sen omaan tyyliini ja traditioon sopivaksi.

Erik sanoo, ettei hänellä ole vielä ollut kylliksi aikaa sävellystyölle, koska hän vasta opettelee instrumenttiaan. Maallikon silmissä hän hallitsee sen jo melko hyvin!

Kuukausi Suomessa on ollut molemmille osapuolille silmin nähden antoisaa aikaa. Erik Hokkanen on saanut paljon esiintymismahdollisuuksia ja mitä luultavimmin syöpynyt ainakin pienen kansanosan sydämiin lähtemättömästi. Toisaalta suomalaiset muusikot ja musiikkiyleisö ovat saaneet tuta, mitkä ovat viulun mahdollisuudet. Ja ovat nähneet, ettei ryppyotsaisuudella saavuteta kunnon tuloksia. Eli kuten Erik itse luonnehtii soittajan laatuaan.

-En minä tee itsestäni mitään. Minä vain soitan, kansan musiikkia.

Teksti: Rolf Bamberg

Kuvat: Kari Hulkko (SS)

Lännen eskimoita kylään Siperiaan

Eskimoryhmä, jonka jäsenet ovat Grönlannista, Kanadasta ja Alaskasta, matkusti tämän kuun alussa historialliselle kymmenpäiväiselle vierailulle sukulaiskansansa luo Tshukotskin niemimaalle Siperiaan.

Eskimojärjestö Inuit Circumpolar Conference (ICC) perustettiin vuonna 1980

noin 150,000 Grönlannin, Kanadan ja Alaskan eskimon etujärjestöksi.

Järjestö on usean vuoden ajan yrittänyt saada yhteyksiä Neuvostoliiton noin 1,500 eskimoon. Ainoina yhteyksinä ovat olleet neuvostoliittolaisen Inuit-kansan vuosina 1986 ja 1987 lähettämät edustajat ICC:n kesäiseen kulttuuritapahtumaan Grönlannissa.

Neuvostoliittoon matkustanut ryhmä toivoo voivansa matkan aikana lähentää suurvaltioiden keinokeinoisin rajoin erottamia heimolaisia.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

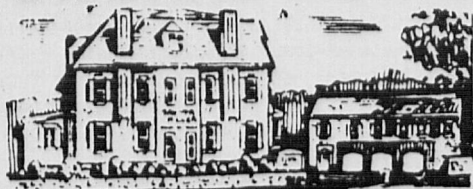
NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORGREN

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

*The Finnish-American***RAIVAAJA****FinnFest speaker notes****importance of history**

Olavi Granö, chancellor of the University of Turku, gave the festival address at Finn Fest USA '88 during the "Celebration of Finnish-American Friendship" at the University of Delaware Stadium on July 9.

He spoke in Finnish and in English. What follows is the English portion of his address.

Today the flight from Helsinki to New York takes eight hours.

Three hundred and fifty years ago, the journey from Finland to the east coast of North America lasted several months - usually half a year.

In addition to storms and various diseases, the travellers in their small ships were often threatened by pirates and the privateers of hostile nations.

In 1638, the journey across the Atlantic meant for most permanent separation from family and friends. Today, we cross the Atlantic just for a short visit or a business trip.

The Finnish population 350 years ago was about 350,000; today, it is almost five million.

At that time, only a small percentage of the people lived in towns, whereas today more than 60 percent lead an urban life.

The towns were small, the inhabitants of Turku, the capital, numbered some 4,000. Today, a hundred times that figure live in Helsinki.

In 1638, 20 per cent of the population of Finland was Swedish-speaking; 350 years later, the figure is only six per cent.

In 1638, Finland could not boast a single university; the first university in the country was founded two years later. Now, Finland has 17 universities.

The first Finnish immigrant arrived in North America 350 years ago. With Swedish and Dutch settlers, they established the colony of "New Sweden".

The colonists came as friendly settlers and bought land from local Indian chiefs.

Finnish settlement spread over an extensive area.

The most important Finnish colony was "Finland", about 10 miles north of Wilmington. This was the first permanent white settlement in what is now the state of Pennsylvania.

Finns also settled in the area of present-day New Jersey. Places called Finns' Point and Mullica Hill are still known by these same names.

The Finns built their log cabins in the Delaware River valley; they practised burnbeating, farmed and raised cattle. The Finns and Swedes got along well with the local Indians and acts of violence were rare.

The approximately 600 Finnish settlers in North America in the 17th century made up half - according to some scholars -

Olavi Granö

even the majority of the permanent settlers in the Delaware colony. Most of them came from Finnish settlements in Sweden but some of them were from Finland, as is demonstrated by such placenames as Nya Vasa, Nya Korsholm, Torneå and Lapland.

In connection with the 300th anniversary of Finnish immigration to Delaware in 1938, a monument created by Wäinö Aaltonen was erected in Chester, on the Pennsylvania side. Finland and American Finns found each other.

Today, 50 years later, the descendants of Finnish immigrants total almost a million.

Their identity and their inter-

est in their origins have brought them together to attend this magnificent FinnFest and to celebrate the 350th anniversary of Finnish immigration to the United States.

These festivities also make Finnish culture and achievements better known in the USA as well as help to improve trade relations between our two countries.

History is a nation's memories recorded for future generations.

It is the task of historical research to save past events from being lost in oblivion. Through the study of history people can classify the past and this, in turn, can lead to a better understanding of present-day phenomena and their background.

Charting the course of its history means much for a nation. It is important for the self-esteem and identity of a small band of colonists far from their homeland that their history be studied and the results given publicity.

Recent studies (done by Matti Kaups, Terry Jordan, and others) have suggested that the influence of Finnish settlers was greater than was previously assumed. Some cultural forms from the homeland have been preserved from one generation to another and left a permanent stamp on areas of Finnish colonization in America.

An important aspect in the study of the history of American Finns is the plan of the Institute of Migration in Turku to set up a computer-based register of Finnish migrants based on detailed information from passport and passenger lists and other sources. The register will serve as a databank for migration research.

The data will also serve the descendants of Finnish emigrants trying to find out about their roots and to locate their relatives in Finland. Examples from Scandinavia show that such a register also has tourist importance.

The register will be a living and developing memoir serving both Finnish society and the descendants of emigrants. It will be linked not only to the 350th anniversary of the colonization of the Delaware area but also to the 200th anniversary of European settlement in Australia, which is also being celebrated this year.

Back in Finland, we greatly value the fact that President Ronald Reagan has proclaimed 1988 a year of Finnish-American friendship. The peoples of Finland and the United States of America underwrite T.S. Eliot's affirmation "As having remembered the past, We take courage for the future."

In Canada -

Youth discussion: we didn't reach the core of the matter

Getting young people involved with FinnFest USA is an issue which has prompted discussion.

While we United States Finns grapple with the questions of what to do, take a look at a commentary on the same issue as it concerns our neighbors to the north, the Canadian Finns, and their national festival.

The following editorial appeared in the Vapaa Sana newspaper of Toronto on July 7, 1988. It has been translated into English by Roy Helander.

An old happy tradition The Great Festival: Canadian Finns gather from all over the country to sing, perform, dance and rejoice with their own countrymen and -women. We discovered that this tradition is very much alive at the fine Thunder Bay Festival.

Yet more and more people ask: "How long can these festivals be continued?"

The Cultural Union acted wisely in scheduling a discussion period, where the future of

the Great Festival was considered. These events must be continued without a doubt.

The future and youth are one and the same thing. One cannot exist without the other. Thus the discussion centered on the youth problem; how to get the young Canadian Finns to actively take part in the Great Festival.

But immediately we slipped by the heart of the matter. The youth attendance matter is but a part of a larger problem. In fact, a lesser problem. The more important problem is the lack of various generations.

At the Great Festival, the majority of performers and athletes were in the 5-25 year old category. The young are with us, even if as participants in fields that do not require a knowledge of the Finnish language.

There were four dances scheduled at the Great Festival. The youth were not present at these dances.

But let's look more closely! Not only were the young people missing, but so were many other age groups.

The dances, the music and the overall feeling was intended for only one age group: those who had moved to Canada as adults at the end of the 50's, who are now 55-60 years old.

There's nothing bad in this. It's right that this largest age group of Canadian Finns be entertained to the fullest.

"What was wrong with last night's dance?" asked someone at the meeting. Nothing, if you are a member of this age group. If you are not, you didn't want to be there.

Every age group has their own music in their youth, their songs and their fads, which are dug up every now and then. Nostalgia makes the heart beat faster when the songs of your youth remind you of this exciting time of your life.

If you are under 50 and sit at the dance at the Great Festival, your heart doesn't beat faster, be sure of that.

What can you do if you weren't born early enough to have danced to Olavi Virta's tango rhythms.

You don't know how to dance the polka or the humppa be-

cause in your youth music was played by Jussi Raittinen & The Boys.

If we want to include the middle agers who are under 50, those between 30 and 40, the 20 to 30 young adults and finally the teenagers, then we must strongly try to arrange program and activities for these generations.

This recommendation was already made when the 87 Great Festival in Toronto was being planned, but the majority age group fought against it.

It is true that the young people after the 50's have adopted their music and dances from abroad and that the music of the 60's and the 70's cannot be called Finnish music.

But don't give your children the false picture that the tango is pure Finnish music, which belongs at the Great Festival because of its contribution to Finnish culture.

The majority age group of the 55-65 year olds must give in if the others are to be welcomed. Otherwise what will happen will happen.

Finnish choir on "Good Morning America"

"Pirkan pojat", a boy choir from Tampere, Finland, will perform on ABC-TV's "Good Morning America" on Friday, August 26. (The show airs from 7-9 a.m. eastern time).

The choir is appearing at the Syracuse State Fair tomorrow where the performance will be taped for TV.

The choir will also be appearing in Wilmington, DE, on Saturday and on Sunday at the National Cathedral in Washington, D.C.

This information received by telephone from the Consulate General in New York.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

FOSTER

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

TORI '88 at Saima Park

FITCHBURG, MASS. - The Finnish American Club of Saima will present TORI '88, a Finnish Market Place, at Saima Park on Sunday, Sept. 11, from 11 a.m. to 3 p.m.

According to the FACS Newsletter, "Finnish baked goods, Finnish food, craft booth, flowers & plants, games & surprises, fresh vegetables and fruit, household goods, hundreds of books, glassware, collectables, bric a brac, sport items, toys, "t" shirts, sweatshirts, buttons, pins, key rings, napkins, cassettes, and stickers" will be available.

A beef stew dinner will be served from 11:30 a.m.

The fair will also feature the Heartland Country Western Band, an art exhibit and sale, and a Chinese auction.

There will be ten tables available for rental if you want to sell. Call Tori '88 chairman Lloyd Hannula at (508) 874-0629 if interested.

The Raivaaja Publishing Company book table will also be at the TORI. Eino Friberg's translation of the Kalevala will be available, if you haven't got your copy yet.

TORI '88 will be held rain or shine.

Reflections on

FinnFest USA '88

Friday evening's concert by the Sibelius Academy string quartet was the high light and most moving experience of all, followed closely by the Finnish Women Gymnasts' beautiful performance on the grass at the stadium. Looking down from the bleachers the "flowing water" number left a lasting impression.

Eight folk dancing groups in colorful costumes was also a delightful sight to see.

It was disappointing that there was no art exhibit of

Delaware Finnish Americans. Surely there is as much artistic talent in Delaware valleys as in other communities where Americans of Finnish descent are found.

However, the fine exhibit of painting and sculpture by senior painters (55 yrs. & over) of the Delaware Valley contributed to the cultural atmosphere of the registration area where much of Saturday afternoon was spent watching the gymnasts, folk dancing, and listening to kantele music.

It is always impossible to take in all that is going on and choices have to be made.

A most satisfying and a continuing joy of these festivals is

meeting with old friends and discovering relatives one knew nothing about! How many others have had this happy experience?

One might add that the tremendous effort and planning that went into the theater performance so well done, certainly drew the artistic and cultural talent, time and energy, all of which would have left little of either to assemble an art exhibit. You are forgiven and congratulations on the play.

The festivals seem to get better every year! Seattle is next

Sirkka

Earth and the Wing

*I'll bind on leather boots to bound up rocky hills,
Lace deerskin moccasins for the North Forest trails,
I'll fly like the earthy red foxes do over red clover fields,
Leaving barely a print as my deft feet set sail.*

*I am a fleet Finn born of Earth and the wing:
Wed to the land where I run,
Wed to the sky when I sing.*

*A hawk's breathy feathers trim my muscly light feet -
A gift of bright magic summoned by my ancestors' wedded bliss sweet.*

*Somehere between Tammela and Helsinki, where their bonded souls did
romantically meet,*

*They gave birth to my father who passed to his son
The gift of swift legs and bright poetry's heat.
A meadowlark's songs are the poems that I say,
So, it's off to the meadows to run, sing, and play
While the spirits of Elsa and Artur, Sylvi and Wainö,
Run tandem with me in this Heaven God made, and
We joyous Finns with our feather-light bodies and eagle-stout souls
Celebrate as just Finns can the gift of each day.*

Charles Peltosalo '88

'Kommunikaatio' at Saima Park

FITCHBURG, MASS. - The Finnish American Club of Saima will present the Finnish recital group "Kommunikaatio" at Saima Park Friday, Sept. 2, at 7:30 p.m.

This group consists of five University of Jyväskylä students between the ages 22-29 who are studying speech communications. They have performed widely in Finland and have been received warmly.

The performance will last about an hour featuring the work of Finnish poets and also some music. It will be in Finnish.

After the show there will be a social.

Tickets are \$2.00 and are available at the door.

A photo of the members of "Kommunikaatio" appears on page 1.

Prior to coming to Fitchburg the group will have performed in Imatra Hall in Brooklyn.

After their appearance here they will be at Aura Hall, Voluntown, CT, on Saturday, Sept. 3, and the Tourist Club in Lantana, FL on Sept. 9.

Poetry Contest

HELSINKI - Suomi-Seura/Finland Society is going to publish *An Anthology Of Verse* by Finnish emigrants and the descendants of emigrants to mark the 75th anniversary in 1992 of Finnish independence. Contributions are asked for through a contest that will go on until the end of 1989.

Rules:

1. Eligible to enter the contest are all Finnish emigrants and persons of Finnish descent living abroad. Entries should be accompanied by brief personal particulars, including an explanation of the Finnish connection.

2. The choice of subject is free.

3. The deadline is the end of 1989.

4. The language may be other than Finnish or Swedish. Such poems will be translated into Finnish and published in both languages.

5. Each contestant may send in at most 5 poems. They should preferably be typewritten and each poem on a separate sheet of paper. If a poem exceeds one page in length, the pages should be numbered and titled to avoid confusion.

6. If a contestant wishes to use a pseudonym, his right name and particulars should be included in a sealed envelope marked with the pseudonym.

7. The jury reserves for itself the right to shorten poems acceptable for inclusion in the anthology in shortened form.

8. The sum of 100 markkas will be paid for every poem printed in the collection, in addition to which a copy of the book will be awarded the contestant. Twenty-five copies will be raffled off to unsuccessful contestants.

9. The society reserves for itself the right to use the material sent in otherwise, too besides publication in the anthology.

10. Entries will not be returned.

Send your contributions to: Suomi-Seura / Finland Society, PI 213, SF - 00171 Helsinki, FINLAND.

Kalenteri

CONNECTICUT

Aug. 27 - Chicken Barbecue, 3-6 pm, Sampo Hall, Rt. 169, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society. \$6.50 for adults, \$3.00 for children under 12. Tickets available in advance from members and also at the door.

Sept. 3 - From Finland: "Lausuntaryhmä Kommunikaatio," 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Followed by Labor Day Dance with music by Bert Stromholm.

Sept. 11 - Children's Day, 1 pm, Sampo Hall, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society. Finnish storytelling, magic acts, clowns, balloons, refreshments and more. Admission free.

MASSACHUSETTS

Aug. 24 - Coffee social & dance, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

Aug. 27 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi Lites.

- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Music by Nils Lundin.

Aug. 28 - Chicken Bar-B-Q, 12 noon-1:30 pm, Elm St. Congregational Church Camp, Lake Wyman, Westminster. Sponsored by the Church's Men's Fellowship.

Aug. 31 - Coffee social & dance, 8 pm, Kaleva Camp, Lancaster.

Sept. 2 - Performance by Finnish recital group "Kommunikaatio", 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Admission \$2.00. Coffee social follows show.

Sept. 3 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi Lites.

Sept. 10 - Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Hi Lites.

Sept. 11 - Tori '88, a Finnish market place, 11 am - 3 pm, Saima Park, Fitchburg. Food, entertainment and all kinds of interesting things to buy. Sponsored by the Finnish American Club of Saima.

Sept. 14 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

Sept. 10 - Semi-annual flea market, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.

- Woodrow Wilson reunion and dance, 8 pm-midnite, Finnish Center, Farmington Hills. Music by Tempo Tones.

Sept. 11 - Sunday Brunch, 11:30-1:30, Finnish Center, Farmington Hills.

- Finnish Center Association general meeting, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

- Sunday Nite supper, 5:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

Aug. 28 - Klaus Suonsaari Quartet, 5 pm, Saint Peter's Church, 619 Lexington Ave. at 54th St., New York City.

OHIO

Aug. 27 - "Elo Juhla" (August Festival), 7 pm, Fairport Finlandia Hall, 615 Plum St., Fairport Harbor. Program, refreshments, and dance. All welcome.

All programs subject to change

Exchange Rate

1 Finnish mark=\$0.2280
\$1 US = 4.385 Finnish marks
As of August 23

FinnFest USA '88 Album

Joyce Hannula of Westminister, Mass., attended FinnFest USA '88 as a member of the Revontulet folk dance group. When she wasn't dancing she was taking pictures which she later arranged into a quite interesting album.

RAIVAAJA had the privilege of examining this album and here are a few examples of its contents. We wish to thank Joyce Hannula for sharing her album with us and our readers.

The above photo was taken at the ceremony held at the first Finnish settlers monument in Chester, Penn. Under the white umbrella are the Speaker of Finnish Parliament Matti Ahde and his wife Hilikka. Ahde head the Finnish delegation to FinnFest '88.

FinnFest '88 arranged a tour from the University of Delaware campus to the Morton Homestead (seen in the background, right) in Prospect Park, Penn.

Left: Heidi Lammi, Miss Virginia 1987, attended FinnFest '88 as a special guest and spoke at the "Friendship Banquet". Her remarks were entitled "As an American, what my Finnish heritage means to me."

FinnFest USA President Robert Selvala, left, greets members of the Finnish American Heritage Society of Maine before the "Celebration of Finnish-American Friendship" at the University of Delaware Stadium.

The Revontulet folk dance group of Fitchburg, Mass., waits to participate in the "Friendship Ceremony Processional" at the University of Delaware Stadium.

Karelia Ensemble from Finland are shown here performing at Longwood Gardens, Kennet Square, Penn.

Maynard, Mass.

Suomeen sunnuntaina

Minun ystäväni menivät viime viikolla Montrealiin etsimään ulkomaista huvia ja jännitystä. Ajo oli pitkä, kaupunki kuuma ja likanen, he myös kuluttivat runsaasti rahaansa.

Me menimme Suomeen viime sunnuntaina. Viileä 20 minuutin polkupyörämatka meidän taloltamme Littletonista. Söimme siellä aamiaisen. Minä otin pannukakkoo, Henry otti muna ja sen mukana tulivat muut herkut.

Keskustelimme ystäviemme kanssa, joita emme olleet tavanneet pitkän aikaan. Menimme ulos ja nautimme aamiaistemme ulkona olevien pöytien ääressä, siitä näky tyyni Fort Pond vesistö ja "ovenbird" ja "cardinal" jotka kilpaa söivät aamiaistaan läheisessä kuusipuussa. Ruoka oli hyvää ja ympäristö ihan-teellinen.

Dr. Rowsen perhe kävelee joka sunnuntaiaamu Actonista Kaleva Civic Associationin huvilalle aamiaiselle. Jotkut tulevat veneellä toiselta puolen järveä. Suurin osa tulee autoilla ja pitkienkin matkojen takaa. Joillakin heistä on sukuyhteyttä suomalaisten kanssa, jotka kerran aloittivat tämän homman.

Meimi Grekula muistelee, että noin 65 vuotta sitten Maynardin Kaleva seuran jäsenet luovuttivat muutamia satoja dollareita ja ostivat 15 eekkeriä maata ja metsää Fort Pond järven rannalta Littleton Mass:sta.

Sinne rakensivat useita lomamökkejä rannikolle ja haalin, joka on ollut käytössä moneen tarkoitukseen. Se on ollut juhlasalina, kokoussalina ja ruokailusalina. Siellä on myös seuran tarkoituksen mukaisesti yritetty pitää yllä

suomenkielen ja suomalaisten tapojen jatkuvaa olemassaoloa.

Tässä kielikysymyksessä on kyllä vastamäki edessä, selittävät toisen polven suomalaiset. Kun meidän lapsemme menevät avioliittoon muiden kuin suomalaisten kanssa niin suomenkieli myös häviää. Se on ajan tahti. Arpalappuja kauppaava nainen oli Aino mutta hänen sukunimensä oli skottilainen.

Noin kymmenen vuotta taaksepäin seura alkoi tarjoilla aamiaisia sunnuntaisin \$1.50 hengeltä. Nyt se on \$3 dollaria.

Muutamat paheksuvat hinnan nousua ja jäivät pois, mutta uusia on tullut tilalle ja ruokailijoiden määrä on lisääntynyt. Joskus on tarvinnut tehdä kiireellinen matka kauppaan kun aineet ovat loppuneet. Viime viikolla käytettiin 14 tusinaa muniä.

Työn tekevät seuran jäsenet. "Elleivät ihmiset tule aamiaiselle, emme mekään kauan ole täällä", lausui Mrs. Grekula. "Nämä ovat ainoat tulomme, me tervitsemme rahaa maksaaksemme veromme ja vakuutuksemme".

Tänä kyseisenä aamuna 10-vuotias Samantha Kaley, Stow Mass:sta ottaa aamiaistilauksia tilausikkunalla. Hänen vaalea tukkansa valahtaa kasvoille kumartuessaan kirjoittamaan tilauslistaa: Miten munat valmistetaan ja tarjoillaanko pannukakko mustikoiden kanssa vai ilman.

Keittiössä hänen äitinsä Kristen täyttää mehulaseja, ja nuorempi sisko Roberta kantaa ruokatarpeita pöytään, setänsä Ed Hyntley paistaa pannukakkoja ja tätinsä Audrey (Kallio) Huntley paahtaa leipää ja kuorii muniä. Pikkuisen, vaalea tukkainen Huntley on toimesta, enimmäkseen toisten jaloissa.

Jotkut aterioivat pitkien pöytien ääressä haalin puolella. Yhtä seinää koristavat Amerikan lippu ja sinivalkoinen Suomen lippu. Jotkut nauttivat aamiaisensa sihtiverannalla. Siellä voi lukea varoituksen suomen kielellä: "Haalissa ei saa vetelehtiä märkien uimapukujen kanssa".

Tämä tarina oli Littleton kylän "Independent" sanomalehdessä. Sen oli kirjoittanut Marjorie Harvey, tir Henry Harvey'n vaimo. Allekirjoittanut on tuntenut heidät pitkät ajat, sillä tri Harvey oli Helanderien perheitten lääkäri aina eläkkeelle jäämiseensä saakka.

Ed. Helander

Fitchburgilainen Britta Haley (edessä oik.), entinen Raivaajan työläinen, törmäsi sattumalta varapresidentti George Bushiin (edessä kesk.) iomaillessaan Ogunquit, Mainessa. Heli-kopterilla matkaava Bush tuli lounastamaan samaan ravintolaan, mistä Britta perheineen oli juuri poistumassa. Huomatessaan joutuvansa valokuvatuksi Bush kiersi kätensä Brittan ympärille ja hymyili kuvaajalle. Kuvassa on myös Brittan anoppi, rva Haley (edessä vas.) ja rouva Barbara Bush (takana oik.).

Suomalaiskeksintöjä:

Seppä kehitti harjakonetta

Vuosisadan vaihteen Suomesta siirtolaisiksi lähteneet muistavat hyvin, miten keskeinen asema sepällä oli tuolloin maaseutyhdyskunnissa. Hän takoi sirpit ja viikatteen, kärryvänteet ja reenraudat. Hän korjasi ja keksi usein aivan uuttakin.

Kerrotaan, että eräs maan ensimmäisistä lentokoneista joutui tekemään pakkolaskun maalaiskylän pellolle ja kylän seppä korjasi rikkoutuneen laskutelineen. Tapauksen mainosarvon ymmärtänyt taituri laittoi pajansa seinään ilmoituksen: "Lentokoneita korjataan ja hevosia kengitetään".

Nykyajan monitaiturit ovat usein elektronikkakoulutuksen saaneita älykköjä, jotka osaavat soveltaa tietonsa mitä moninaisimmille aloille. Toki ovat silti vielä kyläseppäkin kunniaissaan.

Porvoon kaupunki koneellisti puhdistustoimiaan hankkimalla omistukseensa kaksi traktorin eteen asennettavaa keräävää harjakonetta. Ne eivät kuitenkaan toimineet aivan halutulla tavalla ja käytökin tuli kovin kalliiksi.

Kaupungin palveluksessa ollut seppä Risto Kurki alkoi ajatella pulmia ja pyysi luvan suorittaa koneissa muutoksia.

Alkuperäisessä koneessa oli harja edessä ja se heitti roskat harjan takana olevaan aukkoon. Terä oli aukon takana estämässä roskaa pääsemästä laitteen alle. Seppämme siirsi pyörivän harjan taakse ja nyt ei terien enää tarvitse kulkea aivan kadun pinnassa.

Uusi kone säästää työajasta 50 prosenttia ja vuotuinen säästö terissä on Smk 40,000. Uutuudelle on haettu patenttia ja sille haetaan ulkopuolista valmistajaa.

OLS

Elinsiirtoja eläimiltä ihmisille suunnitteilla

Dulwichin sairaalan lääkärit eteläisessä Lontoossa kehittävät tekniikkaa, jolla voidaan tehdä elinsiirtoja eläimiltä ihmisille, kertoo englantilaisen Sunday Times -lehden haastattelema lääkäri.

Professori Michael Berwick, joka on munuaissiirtojen asiantuntija, sanoo kirurgiryhmän löytäneen kemikaalin, joka estää vastaanottajan ruumista hylkimistä siirrettyä elintä.

Aine on niin tehokas, että se tekee mahdolliseksi elinsiirrot eläimiltä ihmisille. Aiemmat tämänsuuntaiset yritykset ovat epäonnistuneet hylkimisreaktion vuoksi.

Jos kemikaalilla tehtävä koesarja onnistuu, voidaan ensimmäiset elinsiirrot eläimiltä tehdä jo ensi vuonna, sanoo Berwick.

Berwickin mukaan siat ovat erityisen sopivia siirtoihin.

-Fysiologisesti siat ovat vaakatasossa olevia ihmisiä, tai ihmiset pystyasennossa olevia sikoja. Painoa myöten munuaisemme ovat lähes identtisiä, sanoo professori.

Sairaalan eettinen komitea on hyväksynyt eri eläinlajeilla tehtävien elinsiirtojen koesarjan, mutta kokeille on vielä saatava Englannin sisäministeriön lupa.

Suomalaiskuoro esiintyy televisiossa

NEW YORK, NY - Tampere-lainen poikakuoro Pirkan pojat esiintyy perjantaina, elok. 26. p:nä ABC:n televisio-ohjelmassa "Good Morning America". Ohjelma lähetetään kautta maan aamulla klo 7 - 9 itäistä aikaa.

Poikakuoro esiintyy torstaina Syracuse'ssa pidetyillä osavaltion markkinoilla, missä televisioesitys nauhoitetaan.

Pirkan pojat matkustaa myös Wilmington, Delawareen, missä kuoro esiintyy lauantaina, 27. p:nä. Sunnuntaina, 28. p:nä pojat laulavat Washington, DC:n National Cathedralissa.

Marmorisia ja graniittisia hautakivia

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER and CABINS

Erikoisia päivällisiä
Curb- palvelus

KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus

Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleen myymiä halutaan

SCANDINAVIAN COUNTRY GIFT SHOP

Gifts from

Finland, Sweden, Norway & Denmark
Crystal, Jewelry, Dinnerware, Linens
Woodenware and Other Unique Items.
Rte. 32 Keene, N.H.

Friday, Saturday, Sunday
10AM - 5PM
Just 2 Miles From Rte. 12

Tulevia tilaisuuksia

Kahviaiset ja tanssit joka keskiviikko klo 8 ill. heinäk. 6. :sta elok. 31.:seen Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 27. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Hi Lites soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, elok. 27. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Nils Lundin huolehtii musiikista. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

★

Suomalainen lausuntaryhmä Kommunikaatio esiintyy perjantaina, syysk. 2. p:nä klo 7:30 illalla Saiman Puistossa. Esiintymistä seuraa seurusteluhetki. Sisäänpääsymaksu \$2.00

Poika, elok. 14, 1988, Mr. ja Mrs. Keith E. Muhoselle (Kathleen D. Aho), Pratt Pond Road, New Ipswich, NH.

★

Tyttö, elok. 14, 1988, Mr. ja Mrs. Henry Männylle (Debra Cheney), 152 Manca Drive, Gardner, MA.

TORI '88

Fall Fair

Sunnuntaina,
syysk. 11. p:nä

Saiman Puisto
Fitchburg, MA

11 aam. - 3 iltap.

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Fitchburgilainen Helen Heikkilä toi viime viikolla toimituksemme vieraita Suomesta ja Torontosta, Kanadasta. Täällä ollessaan vieraat, Jussi Koskinen ja Teuvo Kauppinen, asuivat Winslow ja Nancy Paajasen ja heidän poikansa Jussin luona New Ipswich, NH:ssä.

Kysymyksessä oli sukulaisvierailu, sillä Jussi on isän puolelta sukua Nancyille. Torontossa asuva Teuvo puolestaan on Jussin eno, joten sukulaisia löytyy molemmista Pohjois-Amerikan maista.

Tämä on Jussin ensimmäinen matka valtameren tälle puolelle. Kolmiviikkoisen matkansa aikana hän on ehtinyt nähdä aika paljon. On tullut käytyä New Yorkissa, Pennsylvaniassa, Nicaraguan putouksilla, sekä Toronton että Ottawan maakunnissa Kanadassa.

Suomessa, Jokelassa (Hyvinkään kirkonkylä), odottaa koulu, lukion toinen luokka. Sukulaisten kautta saimme kuulla, että Jussi on koulunsa paras oppilas, oikea matikanero. Peruskoulun 9. luokalla hän voitti valtakunnallisen matematiikkakilpailun, mihin osallistui yli 40,000 koululaista.

Pohjois-Amerikka oli tietyiltä osilta vastannut odotuksia. Amerikansuomalaisia matkalla oli tavattu aika paljon. Heissä Jussi näki aika paljon myös amerikkalaisuutta.

Kysymykseen "aiotko tulla uudestaan?", saimme nopean vastauksen: "Kyllä varmasti tullen uudestaan".

Teuvo on syntynyt Tammissaarella, mutta muuttanut 6-vuotiaana Helsinkiin, joten pitää itseään hesalaisena.

Torontossa hän on nyt toista jaksoa. Vuosina 1979-80 hän työskenteli Exxonin palveluksessa rahamarkkinoiden tutkijana. Aluksi hän tuli vain kesän vaihto-oppilaaksi, mutta hänestä kun pidettiin firmassa, niin työsuhte venyikin kahdeksi vuodeksi.

Tämä toinen Toronto-kausi alkoi vuoden 1986 alussa. Silloin Teuvo tuli tänne valtuutakonsultiksi.

Viimeiset viisi vuotta hän on harrastanut ravihevosiä, amerikkalaisittain ns. trotter-tyypejä. Harrastuksesta on tullut niin rakas, että alkuaikoina kun konsultointiin meni 90 prosenttia ajasta ja hevosiin 10 prosenttia, niin nyt luvut ovat päinvastoin. Pikkuhiljaa hän aikoo siirtyä kokonaan hevosiin.

Tämä hevoskipinä syttyi viisi vuotta sitten erään ystävän suositeltua hevosen ostoa. Sen menestymisestä Teuvo sai kuumeen. "Mutta jos hevonen olisi epäonnistunut, olisin voinut lopettaa siihen," hän totesi.

Hänen hevossensa ovat kilpailleet USA:ssa 10 eri osavaltiossa, lisäksi mm. Kanadassa, Ruotsissa, Tanskassa, Italiassa ja Ranskassa. Tällä hetkellä hevosia on viisi.

Suomessa hänen hevossensa olivat amerikkalaiskantaisia ravihevosiä, tosin erilaisia kuin täällä. "Täällähän on

Suomalaispoika Jussi Koskinen Torontossa asuvan enonsa Teuvo Kauppinen seurassa.

maailman nopeimmat hevoset, Teuvo tokaisi.

Toivotamme hyvää menestystä hevosmiehelle ja matikanerolle!

★

Kesä on matkustamisen aikaa. Sen olemme saaneet todeta mekin täällä Raivaajan toimituksessa. Viime viikkojen aikana monet alueen asukkaat ovat pistäytyneet toimituksemme Suomesta tulleiden sukulaistensa kanssa.

Viime viikon perjantaina lunenburgilaisten Mildred ja Armas Heinin vieraat Ritva ja Erkki Hietanen käväisivät toimituksessa.

Erkki Hietasen äiti on Mildred, jatkuu seuraavalla sivulla

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomen kielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomen kielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, elok. 21 p., klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. pastori David Forry saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, elok. 30 p., klo 7:00 ill. Aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 Viikkoillan hartaustilaisuus. Kahvitarjoilu kustantavat Mr. ja Mrs. Wally Tiilikka.

Suomen kielinen puhelinhartaustaus kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (617) -343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, elok. 28 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX 1000, am. Klo 9:00 aam. Rukoushetki ja klo 9:15 Raamattu luokka. Klo 9:15 aam. Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 aam. Korkeakoululaisten Raamattu luokka. Klo 10:30 aam. Englanninkielinen jumalanpalvelus.

Keskiviikkona, elok. 31 p., klo 7:30 ill. Mäntyrannan hartaustilaisuus past. Cobb.

Suomalainen lausuntaryhmä Kommunikaatio

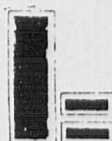
esiintyy

Perjantaina, syysk. 2. p:nä klo 7:30 ill.
Saiman Puistossa, Scott Rd., Fitchburg

Ohjelmaa seuraa seurustelutuokio

Sponsori
Finnish American Club of Saima

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low
competitive
prices

FULL SERVICE
632 1221

24-HOUR
BURNER SERVICE
Dependability for over
10 YEARS

Our 3rd Generation
LOCALLY OWNED

Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons
11 Licensed Technicians
New Customers Welcomed
Our service area is from North Rutland to Orange

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CASH ON DELIVERY
632-1226

UUTISPALOJA ... jatkoa edelliseltä sivulta

red Heinon serkku.

Pariskunta saapui ensivierailulle Yhdysvaltoihin tämän kuun 4. päivänä. Ensimmäisenä kohteena oli Heinojen koti Lunenburgista. Sieltä he vuokrasivat auton ja matkasivat Oshawan Ontarioon muita sukulaisia tapaamaan.

Matkalla nähtiin mm. suuren vaikutuksen tehneet Niagarin putoukset.

Hietaset asuvat Helsingin Oulunkylässä. Erkki on poliisi ammatiltaan, vuodesta 1984

lähtien hän on toiminut Liikkuvan poliisin apulaispäällikkönä. Hän on syntynyt Laihi-alla.

Ritva on Toijalasta kotoisin ja on sairaanhoitaja ammatiltaan. Hän työskentelee Koskelan sairaalassa ylihoitajana.

Pariskunnan poika Juha suorittaa parhaillaan varuskuntapalveluaan.

Matkalaiset sanoivat ihmisten olleen hyvin ystävällisiä ja kohteliaita. Vermontin maaseutu oli yllätys, he luulivat näkevänsä vain kaupunkeja.

Ritva ja Erkki Hietanen Mildred Heinon seurassa Raivaajan toimituksen edustalla.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, elok. 27. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Tanssit

Sovittajan Puitossa Demond Pond, Rutland, MA

Lauantaina, elok. 27. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Nils Lundin soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Rutland
(F.T.S.S.)

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

Apurahoja

ulkosuomalaisyhdistyksille

Suomi-Seura julistaa ulkosuomalaisyhdistysten haettavaksi Pohjoismaiden ulkopuolelle apurahoja 40,000 mk.

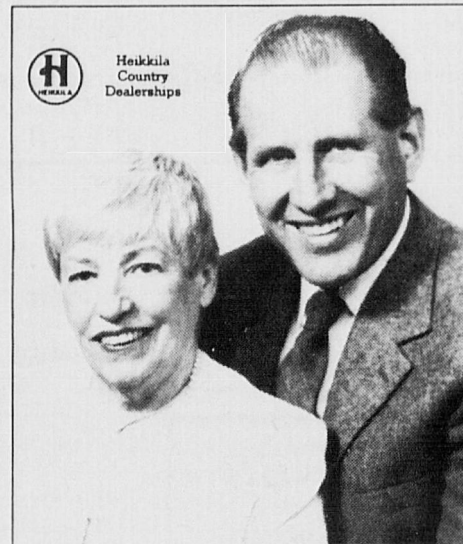
Apurahat on tarkoitettu ensisijaisesti osarahoitukseksi toiminnassa tarvittavien hankintojen suorittamiseksi tai erikoisprojektien toteuttamiseksi.

Hakemuksessa tulee ilmetä hankinnan tai projektin kokonaiskustannusarvio sekä selitys siitä, miten puuttuva osa rahoitetaan.

Apuraha-anomusten tulee olla Suomi-Seuran toimistossa viimeistään lokakuun 15. päivänä 1988. Pyydämme liittämään mukaan lyhyen selostuksen yhdistyksestä ja sen toiminnasta viimeisten viiden vuoden aikana sekä tulevaisuuden suunnitelmista. Anomus voi olla suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen.

Suomi-Seura r.y.
PL 213
SF-00171 Helsinki
Finland

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

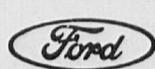

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

LUNENBURG ISUZU

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

YUGO

LUNENBURG YUGO

AND FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

YUGO

NORTH-END SUBARU/MAZDA

Rte. 13, Lunenburg
582-4911

SUBARU

MAZDA

NORTH-END USED CAR CENTER

Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg
345-1363

Suomen uutisia

Tuulivoima vielä liian kallista

--Tuulienergiasta voi tulevaisuudessa tulla kilpailukyinen täydentävä energiamuoto esimerkiksi saaristoon, mutta energian nykyisellä hintatasolla tuulivoimaloiden rakentamista ei pidetä kannattavana.

Näin arvioi Imatran Voiman tuulivoimatutkimuksen projektipäällikkö Hannu Ollila, kun hän esitteli Inkoon Koparnäsissä vuoden toimineen tuulivoimalan käytöstä saatuja tuloksia.

Ensimmäisen vuoden aikana voimala tuotti energiaa noin kymmenen perheen tarpeisiin. Vuosituotanto jäi pakkasten ja erilaisten pikkuvikojen vuoksi kolmanneksen arvoitua pienemmäksi. Tuotettu sähkö maksoi IVO:lle 187 penniä kilowattitunnilta.

Ilman seisokkeja hinta olisi pudonnut 111 penniin. Ollilan mukaan suotuisissa oloissa hinta olisi Suomessa mahdollista saada jopa alle 40 penniin kilowattitunnilta. Tuolloin tuulivoimalat olisi sijoitettava rannikon tuulisimmille alueille 10-20 voimalan "farmeiksi". Nykyisillä energiahinnoilla

tuulienergia olisi laajemmin kilpailukykyinen vain jos kilowattitunnin hinta olisi alle 10 penniä.

Ollilan mielestä tuulivoima voisi olla kilpailukykyinen täydentävä energiamuoto esimerkiksi saaristossa. Hänen mukaansa, on kuitenkin vaikea ennustaa, milloin tämä tapahtuu.

Tuulivoima vastaus ympäristöongelmiin

Imatran Voiman tuulienergiahankkeen etenemistä on seurannut mm. tuulivoimayhdistys Vindkraftföreningen. Yhdistyksen puheenjohtaja dosentti Gustav Tallqvist huomautti, ettei taloudellisuuslaskelmien pitäisi antaa soikaista silmiä.

Hän muistutti, että tuulivoima kuuluu niihin hankkeisiin, joiden avulla on lähdetty etsimään vastausta nykyisin käytössä olevien energialähteiden aiheuttamiin ympäristöongelmiin. Hänen mukaansa tuulivoiman ympäristöystävällisyys olisi otettava huomioon erilaisia laskelmia tehtäessä.

Lapin luonnon suojelemiseksi

Länsi-Saksan vihreät vetosivat Holkeriin

Länsi-Saksan vihreän liikkeen aktivistit Petra Kelly ja Gert Bastian ovat lähettäneet Suomen pääministeri Harri Holkerille avoimen kirjeen, jossa pääministeriä pyydetään tekemään parhaansa mm. pohjoisten metsäalueiden ja saamelaisten elin- ehtojen turvaamiseksi.

Kelly ja Bastian vierailivat Suomen Lapissa kesäkuussa ja tutustuivat mm. Kessin erämaa-alueeseen.

Länsisaksalaiset pahoittelevat kirjeessään Lapin metsien vaurioitumista, jonka sanotaan kirjeessä olevan sekä suomalaisen paperi- ja metsäteollisuuden että Neuvostoliiton Murmanskin alueelta kulkeutuvien ympäristösaasteiden syytä.

Massiiviset metsäteollisuuden operaatiot ja koskien valjastaminen sähköntuotantoon uhkaavat Kellyn ja Bastian mielestä paitsi Lapin herkkää ja arvokasta luontoa myös saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamis-

ta. Nykyaikaisten metsänhoidon menetelmien sanotaan kirjeessä tuhoavan erämaa-alueita ja kaventavan metsän biologista monimuotoisuutta.

Kirjeessä kannetaan huolta myös Suomen tuhansista järvistä, joita uhkaavat sekä happosade että monet saastelähteet. Suomalaisiin vesistöihin tulisi länsisaksalaisvihreiden mielestä kohdistaa rohkeita ja nopeita ympäristösuojeletoimia.

Kokoomukselle kutsu N-liittoon

Neuvostoliiton Etyk-komitea on kutsunut kokoomuksen vierailulle Neuvostoliittoon. Vierailun todennäköinen aika on heti kunnallisvaalien jälkeen loka-marraskuun vaihteessa.

Kokoomuksen valtuuskuntaa johtaa puolueen puheenjohtaja Ilkka Suominen. Koskaan aikaisemmin ei kokoomus ole saanut kutsua Neuvostoliittoon.

Ohitusleikkauksiin Englantiin

Kuusi suomalaista on lähtenyt ohitusleikkaukseen Englantiin.

Leikkausmatkat on järjestänyt Suomen sydäntautiliitto, joka on järjestänyt leikkaukset lontoolaiseen yksityisklinikkaan.

Sydäntautiliitto neuvottelee myös Tallinnan ensiapusairaalan kanssa, mutta vielä asiasta ei ole päästy sopimukseen.

Ohitusleikkaus Lontoossa maksaa noin 60,000 markkaa.

Lapsille äänioikeus?

Puolustusministeriön kansliapäällikkö Aimo Pajunen ehdottaa, että lapsiperheillä olisi oltava niiden henkilöluvun mukainen äänioikeus.

Näin Pajunen mukaan Suomeen saataisiin enemmän lapsia. Pajunen ei kuitenkaan osaa sanoa, kumpi vanhemmista saisi käyttää lapsen tai lasten puolesta äänioikeutta.

Ongelmahan voi olla se, että molemmat vanhemmat eivät äänestä samalla tavalla.

Pajunen on huolissaan Suomen puolustuskyvyn heikkeneemisestä, jos nykyinen väestönkehitys jatkuu edelleen.

Rypsiöljy vähentäisi maidon terveyshaittoja

Valtion maitotalouden tutkimuslaitoksen mukaan rypsiöljyn lisääminen lehmien talvirehuun muuttaisi maidon koostumusta terveellisemmäksi.

Tutkimuslaitos onkin ehdottanut Valiolle, että se suosittelisi maidontuottajat rypsiöljyn käyttöön. Valio ei ole vielä vastannut, vaan epäilee makuhaittoja.

Rypsiöljyn lisääminen talvirehuun vähentäisi tutkimuslaitoksen mukaan maidosta palmitiivihappoa ja lisäisi öljyhappoa, jolloin voista saataisiin kesäisen notkeaa koko vuoden.

Vihreiden suosio laskenut

Enää vain neljännos suomalaisista suhtautuu vihreisiin myönteisesti, kun neljä vuotta sitten luku oli vielä 40 prosenttia.

Suomen Gallup teki nyt kolmannen kerran Suomalaiset ja politiikka-tutkimuksensa.

Aikaisemmin tutkimukset on tehty vuosina 1975 ja 1984. Kysymykset ovat aina olleet samat.

Viimeisimmän tutkimuksen mukaan Suomi näyttää tutkijoiden mukaan oikeistolais- tuneen.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350 (in New York City, call 718-657-7700; in Los Angeles 213-655-8600).

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS

THE AIRLINE OF SCANDINAVIA

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Oikeusministeri haluaa muuttaa tv:n vaaliohjelmia

Oikeusministeri Matti Louekoski on esittänyt, että puoluelakia muutettaisiin vapaampien vaaliohjelmien saamiseksi.

Louekosken uudistuksen myötä yleisradiolle ja televisiolle tulisi vapaammat mahdollisuudet muokata ohjelmia.

Tähän astinen käytäntö on taannut kaikille rekisteröidyille puolueille yhtä paljon ohjelma-aikaa.

Puolueräkisterissä on tällä hetkellä 15 puoluetta ja Louekosken mukaan yhteisen suuren vaalikeskustelun järjestäminen on hankalaa.

Louekoski esittää, että kuusi suurinta puoluetta muodostaisi oman keskusteluryhmänsä ja loput yhdeksän puoluetta oman ryhmänsä.

Pikku-uutisia

YK-tarkkailijat Iraniin

Puolustusministeriön nimitämät 15 suomalaista sotilastarkkailijaa lähtivät kohti Irania ja YK:n valvontatehtäviä. Kaikki 15 ovat kokeneita YK-sotilaita.

Joukon johtajana toimii Savo-Karjalan sotilasläänin esikunnasta Kuopiosta matkalle lähtenyt eversti Simo Mäkipää.

Kun Iranin ja Irakin tulitauko alkaa 20. elokuuta, paikalla on myös kaikkiaan 350 YK:n sotilastarkkailijaa.

Ottolapset vähissä

Ottolapsen hakijoita on edelleen huomattavasti enemmän kuin adoptioon luovutettuja lapsia, arvioidaan Pelastakaa lapset ry:stä.

Viime vuonna sijoitettiin lapsia ottolapsiperheisiin viranomaisten ja eri järjestöjen kautta kaikkiaan 78. Hakijoita oli samaan aikaan 1,700.

Suomessa on adoptoitu lapsia myös ulkomailta, tähän mennessä kaikkiaan noin 350.

Naisilla pitkät päivät

Suomalaisilla työssäkäyvillä naisilla on pohjoismaiden pisimmät työpäivät. Asia ilmenee Pohjoismaiden ministerineuvoston teettämästä tutkimuksesta.

Ero muihin Pohjoismaihin johtuu lähinnä siitä, että Suomessa tehdään huomattavasti vähemmän osa-aikatyötä kuin muissa Pohjoismaissa.

Suomen työssäkäyvistä naisista on osa-aikaisia 16 prosenttia, kun Ruotsissa, Islannissa ja Tanskassa luku on lähes 40 prosenttia. Norjassa luku on peräti 50 prosenttia.

Saman tutkimuksen mukaan miehet ja naiset eivät ole tasa-arvoisia Pohjoismaissa yhdelläkään yhteiskuntaelämän osa-alueella. Naisilla on vähemmän vapaa-aikaa, alemmat keskituntipalkat ja pienemmät ansiot kuin miehillä.

Tanskassa, Ruotsissa ja Suomessa naisten tulot ovat noin 70 prosenttia miesten tuloista.

300 pakolaista tänä vuonna Suomeen

Suomi vastaanottaa tänä vuonna kaikkiaan 300 pakolaista, joista maahan on saapunut noin kymmenen.

Kesäkuussa valtioneuvosto päätti korottaa Suomen vuositaita pakolaiskiintiötä 200:sta 300:een. Samalla valtioneuvosto päätti pakolaisten toimeentulon turvaamisesta, vastaanoton järjestämisestä ja korvaamisesta.

Tänä vuonna pakolaisia vastaanottaviksi kunniksi ovat ilmoittautuneet mm. Kemi, Närpiö ja Pietarsaari. Suomessa on tällä hetkellä noin 900 pakolaista, joista 750 vietnamilaista.

Uudet luksusjunat käyttöön

Valtionrautatiet otti elokuun puolivälissä käyttöön uudet InterCity-junat, jotka liikkuvat Helsingistä Vaasaan ja Lappeenrantaan.

Uudet junat korvaavat entiset express-junat. Uusilla junilla on tarkoitus kosiskella etenkin ammattinsa puolesta paljon matkustavia.

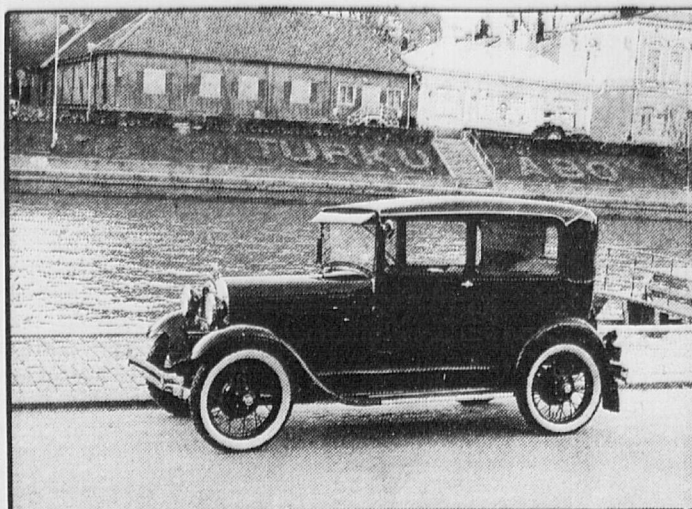
InterCity-junissa on satsattu nimenomaan nopeuteen ja mukavuuteen. Junien ilmastointi, musiikki- ja ravintolapalvelut sekä työskentelytilat ovat parantuneet.

Viljasato alle keskiarvon

Huolimatta alkukesän erinomaisista säistä jää viljasato tänä vuonna alle keskiarvon. Syynä huonoon satoon on elokuussa alkaneet sateet.

MTK:n puheenjohtaja Heikki Haaviston mukaan kokonaissato jää 15 prosenttia keskimääräistä satoa pienemmäksi. Erityisesti Haavisto on huolissaan leipäviljasadosta, joka uhkaa jäädä 60 prosenttiin normaalista.

Myös kotieläintuotanto on Haaviston mukaan laskussa, maitoa on tuotettu 4.1 nauttanlihaa 4.9 ja sianlihaa 1.6 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna.

Ei pidä hämmästyä, jos Turussa törmää tällaiseen vuoden 1929 mallia olevaan taksiin. "Tolpalla" tätä Suomen vanhintaa taksia tuskin kuitenkaan tapaa.

Turun vanhin taksi vuoden 1929 mallia

Turussa on liikenteessä Suomen vanhin taksi, vuoden 1929 mallia oleva Ford. Auto palvelee yleisöä hää- ja merkkipäivinä ja muissa juhlatilaisuuksissa. Muissakin yleisötilaisuuksissa auto on vuokrattavissa.

Taksihankkeen takana ovat Suomen Autobiili-Histori-

allisen klubin Turun kerhon puuhamiehet, jotka ovat järjestäneet monia tempauksia. Viimeisin tempaus oli jo kolmannen kerran järjestetty Kuopissaan kesäpahtuma elokuun alussa, jossa tapasivat sekä harrasteauto- että -mootoripyöräjäryhmiä.

Urheilua

Kalevan kisoissa vähän näyttöjä

Yleisurheilun Suomen mestaruuskilpailuissa, Kalevan kisoissa, annettiin vain muutama näyttö olympiamatkalle Souliin.

Kisojen parhaasta tuloksesta vastasi keihäänheittäjä Tapio Korjus, jonka voittoheitto kanto 84,38. Tulos on kansainvälisestikin erinomainen. Hopeaa keihäksessä vei maailmanmestari Seppo Rätty tuloksella 78,02, mutta hänkin voi olla varma olympiamatkastaan.

Etukäteen ehkä eniten mielenkiintoa herätti aita-juoksija Arto Bryggaren paluu radoille. Bryggaren juoksu päättyi kuitenkin jo alkuerässä kahdeksannelle aidalle, kun hänen akillesjänteensä repesi.

Lisävalintoja Souliin

Suomen olympiakomitea on pitänyt toisen valintakokouksensa, jossa valittiin 36 uutta urheilijaa Soulin kisoihin.

Ensimmäisessä valintakokouksessa kesäkuussa valittiin 31 urheilijaa. Kolmas ja viimeinen valintakokous on elokuun lopussa.

Toisessa kokouksessa valittiin seuraavat urheilijat olympialaisiin: ampujat Timo Nieminen, Matti Nummela ja Kurt Thune/nyrkkeilijät Esa Hukkanen, Jarmo Eskelinen, ja Joni Nyman/jousiampujat Minna Heino-

Koko loppukausi on Bryggareilta ohi, kenties koko uran. 110 metrin aidoissa voiton vei Mikael Ylöstalo hyvällä ajalla 13,53. Tosin tuulta oli hieman liikaa eli 2,1 metriä sekunnissa.

Muuten kukaan urheilija ei antanut selkeää lisänäyttöä olympiakomitealle. Esimerkiksi pitkien matkojen juoksijat pettivät järjestään.

Martti Vainion voitto aika 10,000 metrillä oli 28.30,06, mikä ei vielä riitä Soulin matkaan.

Naisten puolella huipputulokset puuttuivat kokonaan, kun Tiina Lillak ei osallistunut keihäskilpailuun säästellen kipeää kättään.

nen, Jutta Poikolainen, Ismo Falck, Tomi Poikolainen ja Pentti Vikström/ ratsastajat Kyra Kyrklund, Maarit Raiskio, Tuulikki Sohlberg ja Jennifer Eriksson/ pyöräilijä Tea Vikstedt-Nyman/ melojat Mikko ja Olli Kolehmainen/ uimahypääjä Juha Ovaskainen/ uimari Petri Suominen/ miekkailija Lars Winter/ painijat Esa Murtomaa, Jouni Ilomäki, Mika Lehto ja Juha Ahokas/ sekä yleisurheilijat Seppo Rätty, Tapio Korjus, Petri Keskitalo, Reima Salonen, Ari Suhonen, Mikael Ylöstalo, Tiina Lillak, Tuula Laaksalo, Satu Ruotsalainen ja Ragne Kytölä.

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$525 • SEATTLE \$625

LOS ANGELES \$725 • MONTREAL \$645*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

Uniimog uusin lukijan kiusa

Persianlahden tulitaukoa valvomaan perustettu YK:n Uniimog-tarkkailijaryhmä tuo mukanaan uuden vaikean lyhenteen.

Uniimog eli United Nations Iran-Iraq Military Observer Group (YK:n Iranin-Irakin sotilastarkkailijaryhmä) koostuu noin 350 tarkkailijasta, tukihenkilökunnasta, lentoyksiköistä, joka pitäisi silmällä strategista Shatt al-Arabin vesiväylää.

Tarkkailijat ovat aseettomia upseereita, joiden tarkoitus on vain valvoa sopimusten noudattamista ja raportoida siitä YK:lle.

Aita Botswanan rajalle

Etelä-Afrikka rakentaa 24 kilometrin pituisen sähköaidan Botswanan vastaiselle rajalle pitääkseen sissit loitolla. Näin ilmoittivat Etelä-Afrikan sotilasviranomaiset äskettäin.

Etelä-Afrikalla on 100 kilometriä sähköistettyä aita osissa pohjoista ja koillista Simbabwe ja Mosambikin vastaista rajaa. Sähköaita voi aiheuttaa hengenmenetyksen.

Etelä-Afrikan sotilasviranomaiset julkaisivat tällä viikolla suunnitelman rakentaa aita Pontdrifin raja-alueelle, joka sijaitsee joidenkin kilometrien päässä länteen Etelä-Afrikan sekä Botswanan ja Zimbabwen rajan leikkauskohdasta.

Vauvojen hylkääminen lisääntynyt Pekingissä

Kadulta, rautatieasemilta ja sairaaloista löydettyjen vauvojen määrä on lisääntynyt Pekingissä, kertoi Kiinan nuorisolehti China Youth Daily äskettäin.

Vuosien 1982 ja 1986 välillä oli löytölapsia keskimäärin 81 vuodessa, mutta viime vuonna vauvoja löydettiin 151, kirjoitti lehti.

Useimmat lapset olivat tyttöjä ja invalideja.

Eräs syy löytölasten murhenäytelmiin on Kiinan yhtä lasta perhettä kohtaan suosittava väestöpolitiikka. Perinteisesti Kiinassa on arvostettu poikalapsia, joten monet vanhemmat haluavat ainoan lapsensa olevan poika.

Ei kehitysmaita samaan muottiin

YK:n kehitys- ja talouskysymyksiin erikoistuneessa WIDER-instituutissa Helsingissä pidettiin, kaksi viikkoa sitten konferenssi, jossa käsiteltiin uusia kaupan teorioita. Mitä nämä uudet teorit tarkoittavat, professori Gerry Helleiner?

-Perinteiset kansainvälisen talouden oppikirjat perustuvat hyvin yksinkertaisille oletuksille. Tämä vapaan kaupan ideologian keskeinen opetus on, että paras tulos saavutetaan, kun hallitukset eivät sekaannu kaupankäyntiin. Nämä yksinkertaistukset ovat menneet hyvin läpi, niillä on valtava vaikutus käytännön politiikkaan.

-Uudet kaupan teorit näkevät kansainvälisen kaupan monimutkaisempana ilmiönä. Nämä teorit ottavat huomioon esimerkiksi sen, että ihmiset oppivat aikaisemmasta toiminnasta ja että suuret ja pienet yritykset toimivat aivan eri lainalaisuuksien mukaan.

Miten perinteiset opit istuvat kehitysmaihin?

-Huonosti. Viime vuosina kehitysmaista ovat parhaiten menestyneet ne, jotka eivät ole noudattaneet vapaan kau-

pan ihanteita. Esimerkiksi Etelä-Korea ja Taiwan ovat kehittäneet omia tapoja ja onnistuneet teollistamisessa ja hyvinvoinnin lisäämisessä. Perinteisillä opeilla on menestynyt lähinnä vain Hongkong.

-Kuitenkin juuri kehitysmaihin on kohdistunut valtavia paineita mm. Maailmanpankin ja Kansainvälisen Valuuttarahaston IMF:n taholta. Kehitysmaita vaaditaan liberalisoimaan kaupankäyntinsä ja taloutensa. Niiden pitäisi panostaa ulkomaisiin investointeihin ja kontrolloida hintoja kotimaassa.

Aloitevalta taloudellisen kehityksen kysymyksissä on ilmiselvästi siirtynyt YK:lta näille kansainvälisille rahoituslaitoksille. Uudesta kansainvälisestä talousjärjestyksestä UKTJ:sta ei enää puhuta.

Mitä muut kaupan teorit tarjoavat kehitysmaalle?

-Ne julistavat hyvin terveelluttä sanomaa kehitysmaalle. Kun rahoituslaitokset yrittävät pakottaa kehitysmaita samaan muottiin, meidän sanomamme on: älkää yhdenmukaistako vaan etsikää omia ratkaisuja. Näitä ratkaisuja me yritämme täällä etsiä.

(SS)

Vastaajana kansantaloustieteen professori Gerry Helleiner Toronton yliopistosta Kanadasta.

Reagan ja Gorbatshev tapaavat?

Presidentti Ronald Reagan ja Neuvostoliiton puoluejohtaja Mihail Gorbatshev saattavat lehtitietojen mukaan tavata toisensa vielä ennen marraskuista presidentinvaaleja.

US News and World Report-lehden lainaamien nimeämättömien amerikkalaislähteiden mukaan suurvaltajohtajain viidettä huippukokousta oltiin järjestämässä YK:n syyskuisen yleiskokouksen yhteyteen New Yorkiin.

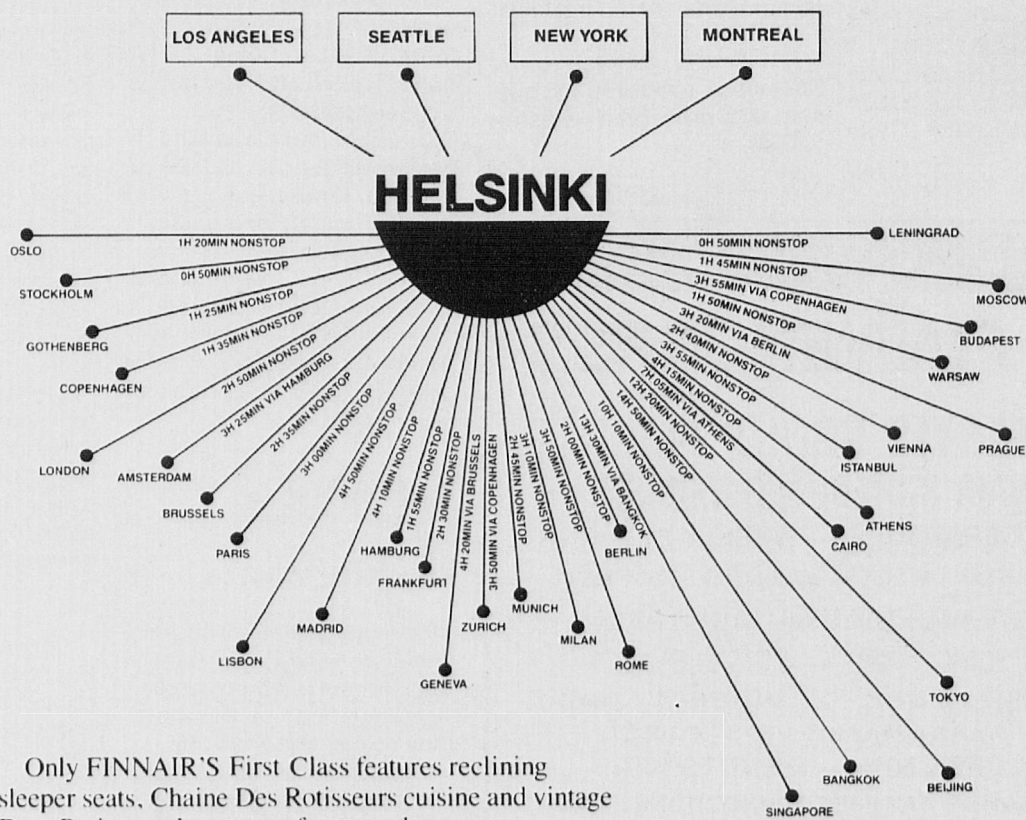
Lehden haastattelemat neu-

vostolähteet puolestaan sanoivat, että pääsihteeri Gorbatshev suostui matkustamaan Yhdysvaltoihin, mikäli presidentti Reagan on halukas huipputapaamiseen.

Valkoisen talon edustajat kiistivät US News and World Reportin tiedot ja sanoivat, että mitään huippukokousvalmisteluja ei ole menneillään.

Reagan ja Gorbatshev ovat tähän mennessä tavanneet neljästi, viimeksi Moskovassa touko-kesäkuun vaihteessa.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

